

VOL. XVII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Pirmadienis, Gruodis-December 29 d., 1930

No. 305

Propaganda už Lietuvos Taikinimąsi su Lenkais

Gazdina Lietuvą Vokiečių, o ne Lenkų pavojumi, jei Kauno vyriausybė nepakeisianti dabartinės savo užsienių politikos

Vienas newyorkietis atsiuntė Naujienų Redakcijai iškirptą iš New York Sun gruodžio 20 d. korespondenciją iš Kauno, kuri, pasak siuntėjo, buvo įdėta tik vieną to laikraščio laidą — „complete final“. Kitose tos dienos laidoose jos nebebuvo. Siuntėjas pridėdamas laiškelį pareiškia nuomonę, kad korespondencija buvusi įdėta veikiau — „ne tikslu skaitytojus informuoti, bet tik per įtekminę žmogaus prašymą“. Siuntėjas toliau sako, kad „apie šią korespondenciją jau savaitę atgal redakcijose buvo kalbama, buvęs kas ten rūpinasi ja apie Kalėdas už dyką laikraščiams įbrukti, bet redaktoriai nenori jos todėl, kad ji siuloma aiškiai propagandos tikslu ir kad autorius esąs francūzų orientacijos.“ Autoriaus vardo siuntėjas sakosi negalėjęs sužinoti. Iš korespondencijos jis tik sprendžia, kad „Lietuvos kuniagai, be abejonės, baigia susitarti su lenkais“.

Ta New York Sun korespondencija, išvertė lietuvių kalbon, paduodame čia ištiesi:

„KAUNAS, gruod. 10. [Specialė The New York Sun korespondencija.] — „Lietuva yra tarp Lenkų kujo ir Vokiečių priekalo. Ligšiol Lietuvos vyriausybė ramstėsi ant priekalo, nesuprasdama, matyt, kad tai blogiausia išsisauget vieta, norint kujo išvengti.“

„Visuomenės opinijos, paprastai to žodžio prasme, Lietuvoje nėra. Tokia opinija, kokia ten yra, butent, galingų opozicijos politikierių, nurodo į pavojų ir bando savo vyriausybės užsienių politiką pakeisti, pakreipti ją nuo Vokietijos į susitaikinimą su Lenkija.“

„Vyriausios opozicijos laikraštis, konservatiškas katalikų „Rytas“, išspausdinęs buvusio diplomato, p. Gabrio, straipsnį, kur iškeliamas į aikštę kai kurių nuostabių dalykų ir parodomą, jogei tikrasis pavojus Lietuvai šandie yra Vokietija, o ne Lenkija. Savo straipsny p. Gabrys sako:

„Vienas konfidencialių Aristido Briando žmonių, sako, neseniai turėjęs Genevoje pasikalbėjimą su p. von Buelowu, Vokietijos užsienių reikalų ministru, pasikalbėjimas sukisęs apie sienų reviziją einant Versalės sutartimi, ir ten išsitaro, kad garsus Dancigo koridorius galys būti grąžintas Vokietijai, už tai atiduodant Lenkijai, kaip atlyginimą, Klaipėdos uostą, kurį pirmiau Tautų Sąjunga pavedė Lietuvai. Taigi aišku, kad pavojus gresia Lietuvai iš Vokietijos, ir turime pagalvoti, ar naudinga Lietuvai remtis ant tų kraštų, kurie nori Versalės traktato revizijos. Lietuva neturėtų tęsti savo pavojingos bičiuliavimo su Vokietija politikos; priešingai, turime apsisvarstyti, ar nereikėtų pakeisti savo politiką Lenkijai, pasinaudojant dabartiniu patogiu momentu, nes lenkams Dancigo koridorius yra didžiausias svarbos, lygiai taip, kaip kad mums Klaipėda.“

„Tuo tarpu dabartinė Lietuvos vyriausybė tesia toliau Voldemaro užsienių politiką, nors šiek tiek nuosaikesniu tonu. Konė visi dabartiniai Lietuvos politikos vadai yra įsitikinę, kad vieninteliai jų sąjungininkai ir gynėjai esą Vokiečiai ir Sovietai.“

„Keista, taip pat, pastebėti, kad Lietuvos vyriausybė, kad ir norėdama turėti „gerų santykių“ su kitomis Baltijos valstybėmis, yra priešinga bet kuriai glaudesnei sąjungai. Kun. Mironas, vyriausias Lietuvos kariuomenės kapelionas, kuris yra didelė pajėga krašte, atvirai sako, kad Baltijos valstybių federacijos klausimas nekelias, dagi jei Latvija ir Estija nuosirdžiai remtų Lietuvą, pavyzdžiui, Vilniaus klausimu.“

„Kodel toks nusistatymas? Atrodo, tik todėl, kad panašiai sąjungai yra priešingi Sovietai ir Vokiečiai.“

„Kun. Mironas eina dar toliau. Jis sakosi busias priešingas bet kuriam užsienių politikos pakėtimui, dagi ta atveji, jei Lenkija daugiau nę perpus nusileistų Lietuvai ir gerumu grąžintų jai Vilnių. Jis nenori suprasti, kad jei tik Vokietija atsieks tikslo ir traktatui bus peržiūrėti, tai pirmutinę nukentės Lietuva. Vokiečių spauda kasdien kalba apie tai, kad reikių padaryti galas „lietuvių siuntimui“ Klaipėdoje.“

„Jei prie to pridėsime dar faktą, tų oficiozo „Lietuvos Aido“ neseniai iškeltą į aikštę skandalą, butent, kad Vokietijos ministeris Kaune vartoja, kaip nuosavią, Lietuvos užsienių reikalų ministerio, D-ro Zauniaus, raštinę, kas rytą priminėdamas ten oficialius vizitus, ir turėsimę pripažinti, kad Lietuvos nepriklausomybei gresia rimtas pavojus buti Vokiečių reicho prartyai.“

„Visa kas rodo, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nenori daryt nieko, kam Vokietija bent šiek tiek nepriitaria, ir kad kiekvienas jos žingsnis užsienių politikoje yra tiesiai Berlyno inspiruotas. Tatal Lenkuose aitriai komentuojama ir lenkų lietuvių santykiai darosi taip įtempti, kad gali privesti ir prie ginkluoto konflikto.“

„Dr. Zaunius ketina netrukus keliauti į Paryžių. Baltijos valstybės stropiai dabos jo kelionę, tikėdamosios, kad francūzų sostinėje jis bene pasimokys kai ko naujo. Reikia tikėtis, kad p. Briandą sugėbės atidaryti D-rui Zauniui akis į jis pagaliau supras, kad nors ir dar taip jis bijotų Lenkų kujo, saugiausia jam vieta vis tik ne ant Vokiečių priekalo.“

Graikų premjeras ap- lankys keturias Eu- ropos sostines

ATENAI, Graikija, gruod. 28. — Premjeras Venizelos išvyko į užsienius, kur jis padarys vizitus keturioms Europos sostinėms — Belgradui, Vienai, Romai ir Varšuvai.

Pebble Beach, Fla. — žymi teniso žaidėja Mrs. Henderson, buvus Harriet Walker (kairė), ir buvus teniso čempionė Helen Wills, dabar Mrs. Moody.

Ispanijos sukilime dalyvavusieji avia- toriai paleisti

MADRIDAS, Ispanija, gruod. 28. — Cuatro Vientos aerodromo aviatoriai, dalyvavusieji pastarajame sukilime prieš karaliaus Alfonso valdžią, kurie buvo suimti ir padėti kalėjime, vakar buvo teismo paleisti laisvėn.

Premjeras Berengueras pasakė spaudos korespondentams, kad, girdi, per anksti dar būtų kalbėti apie karo padėties Ispanijoje panaikinimą, kol dar nepasibaigusios bylos tų, kurie buvę įsimaisę į pastarąjį sukilimą.

Lakunas maj. Franco paliko Portugaliją

LISABONAS, Portugalija, gr. 28. — Maj. Ramon Franco, garsus ispanų Atlanto skridikas ir vienas pastarojo sukilimo Ispanijoje vadų, kuris buvo pabėgęs į Portugaliją, dabar garlaivių, kaip trečios klasės pasažierius, išplaukė iš čia į Antverpeną. Kartu išvyko ir ištikimas draugas, mechanikas Pablo Rada.

„Visa kas rodo, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nenori daryt nieko, kam Vokietija bent šiek tiek nepriitaria, ir kad kiekvienas jos žingsnis užsienių politikoje yra tiesiai Berlyno inspiruotas. Tatal Lenkuose aitriai komentuojama ir lenkų lietuvių santykiai darosi taip įtempti, kad gali privesti ir prie ginkluoto konflikto.“

Kalba apie generali- nio T. Sąjungos sek- retoriaus keitimą

SANTIAGO, Čilė, gruod. 28. — Vietos diplomatinės sferose diskutuojama pranešimas, kad Erik E. Ekstrund, Švedijos ministeris Čilėi, ateinančio rudens Tautų Sąjungos seime busias kandidatas į generalinio T. Sąjungos sekretoriaus vietą. Pasak pranešimo, tam tikra valstybių grupė nutarus statyti Švedijos ministerį kaip neutralų kandidatą prieš Eriką Drummondą, dabartinį generalinį sekretorių, kuriuo tulos Europos valstybės yra nepatenkintos.

NEW YORKAS, gruod. 28. — Šokės pro langą iš savo ofiso dešimtame aukšte, užsimušė čia deimantų pirklys David Polak, 54 metų amžiaus.

Italijos kariuomenė išskerdė 200 afrikie- čių sukilėlių

ROMA, gruod. 28. — Iš As-sabo, Eritrejos, praneša, kad Dankalijos srity, Etiopijos žiemų rytuose, įvyko kruvinas susikirtimas tarp italų kariuomenės ir sukilusių tame krašte afrikiečių. Kautynės traukėsi ištisą dieną ir naktį ir, pasak pranešimo, apie du šimtai afrikiečių buvo nukauti. Krito taip pat keliolika italų karių. Italų kariuomenė suėmė daug sukilėlių amunicijos ir ginklų.

New Yorko mieste yra 60,000 slaptų smuklių

NEW YORKAS, gruod. 28. — Kalbėdamas Rand School for Social Science mitinge, Paul Blanshard, miesto reikalų komisijos direktorius, pasakė, kad vien New Yorko mieste esą nuo 40,000 iki 60,000 „spykų“ — slaptų smuklių. Pasak jo, tokia daugybė tų slaptų girtuvių nieku būdu negalėtų operuoti, jei savo biznio jos nevėstų su žinia ir pritarimu pirkto policijos.

BENTON, Ill., gruod. 28. — Logano Black Star Coal kompanija leido angliakasiams eiti į kasyklas ir kasti anglių suvargusioms šeimoms. Tos kasyklos jau daugiau kaip metai nedirba.

Chicago ir apilinkė federatis oro biuras šiai dienei pranašauja:

Debesuota, kartais gali but sniego; nedidelė temperatūros atmaina; vidutiniai ir stipresni mainai vėjai.

Vakar temperatūros buvo vidutiniškai 32° F.

Šandie saulė teka 7:18, leidžiasi 4:26. Mėnuo leidžiasi 1:00 ryto.

Kalno nugriuvimas užmušė 30 arabų ves- tavininkų Alžire

ALŽIRAS, Alžirija, žiemų Afrika, gruod. 28. — Del smarkių lietu, vakar Alžiro priemiesty nugriuvo nuo kalno atsipalaidavusios žemės ir uolos ir užbėrė vienus namus, kur arabai kėlė vestuves. Sako, kad ne mažiau kaip trisdešimt asmenų buvo gyvi palaidoti griuvėsiuose.

Kalno nugriuvimas įvyko apie devintą valandą vakaro. Atsikubiniusiems pagalbon gaisrininkams po valandos darbo pavyko atkasti kol-kas tris užmuštųjų kūnus.

Suimtas vyriausias Kinų komunistų ar- mijos vadas

SANCHAJUS, Kinai, gruod. 28. — Į Nankiną grįžo Kinų prezidentas gen. Čiang Kaišek, pralėdęs tris savaites centraliniuose Kinuose organizuodamas stiprią kampaniją prieš komunistus.

Gen. Kaišek tikisi, kad kampanija prieš raudonųjų bandų siuntimą netrukus pasibaigs, ypač po to, kai vyriausias jų vadas, Čutėh, ir jo štabas Tungku mieste, Kiangsi provincijoje, tapo suimti. Komunistų bandos tapo išvystos taip pat iš Ningu ir Nanfengo.

Japonijos geležinkelių ministerija sudegė

TOKIO, gruod. 28. — Praeitą naktį kilęs gaisras sunaikino čia septynis trobesius, geležinkelių ministerijos patalpas. Nuostoliai siekia apie 300 tūkstančių dolerių.

Mirė lordas Melchett, žymus sionistas

LONDONAS, gruod. 28. — Kraujo užnuodijimų vakar mirė lordas Melchett, „nikelio karalius“, Imperial Chemical Industries Ltd., didžiausio Britų imperijoje chemijos trusto, galva ir vienas žymiausių žmonių žydų sionistų judėjime. Jis buvo 62 metų amžiaus.

Apvagino bažnyčios kasininką

SUPERIOR, Wis., gruod. 28. — Vakare čia buvo suimtas Leonardas Tetzlaff, vietas ev. liuterionių bažnyčios kasininkas. Jį kaltina pasisavinimu \$1,500 bažnyčios pinigų.

Meksikos darbininkų vadas užmuštas

ANGANGEO, Meksika, gr. 28. — Vakare čia buvo pasakomus nužudytas Guillermo Trejo, Meksikos darbininkų konfederacijos prezidentas.

Pamišęs farmerys už- mušė 3 asmenis

BOONVILLE, Ind., gruod. 28. — Vietos farmerys Shirley Mc Neely, 35, gavęs staigų proto pamišimą, kirviu nužudė savo motiną, patėvį ir dėdę. Policijos suimtas pamišėlis pasisakė, kad jis dar norėjęs nužudyti savo žmoną, jos motiną ir savo pusbrolį.

Stiprus Italų-Rusų pre- kybos padidėjimas

ROMA, gruod. 28. — Pasakelbti pusiau oficialūs skaitmenys parodo stiprų padidėjimą prekybos tarp Italijos ir Sovietų Rusijos.

Rusų eksportas į Italiją nuo 1929 m. spalio 1 dienos iki 1930 m. birželio 1 dienos siekė \$19,999,870, o Italų eksportas į Rusiją — \$4,210,480. Didžiausias rusų eksportas į Italiją buvo kviečiai — už daugiau kaip 2½ milijono dolerių; paskui miškas, anglis, petrolius, tabakas etc.

Kuboj susektas są- mokslas prieš esa- mą valdžią

HAVANA, Kuba, gruod. 28. — Policijos pranešimu, Kuboje tapęs susektas nacionalistų sąmokslas nuversti esamą valdžią. Sukilimas turėjęs įvykti Kučių dieną, bet neįvykęs todėl, kad vyriausybė laiku gavus žinių apie revoliucinių planus ir žymiuosius nacionalistų konspiracijos vadus areštavus. Kiti dar ieskomi.

Tarp suimtųjų esąs pulk. Aurelio Hevia, buvęs vidaus reikalų ministeris prezidento Menocalio kabinete, ir armijos leit. Nin. Įsakyma taipiau suimti buvusį prezidentą Mario Menocalį, D-rą Francisco Carrerą Justizą, Havanos universiteto teisų fakulteto dekaną ir Kubos geležinkelių pensijų fondo pirmininką. Visi suimtieji bus atiduoti karo teismui.

Gintarų rinkimas Klai- pėdos krašte

KLAIPEDA. — Klaipėdos Krašto Direktoja išleido nurodymus, kuriais gintaras, surinktas pakraščiuose laikomas Krašto nuosavybė ir rinkti tegali žmonės, užsiima jurių arba marių žvejyba ir turi ženklelius, galiojančius atskiroj rinkimų apygardoj. Visiems kitiems gintarą rinkti draudžiama. Ženklelius išduoda atitinkamas gintaro priėmėjas. Gintaras parduodamas nustatyta kaina ir tik Direktojos nustatytose vietose. Įvairiems kitiems pirklams parduoti gintarą draudžiama. Krašto Direktoja taip pat išleido gintaro kainų sąrašą. Atsižvelgiant į gintaro kokybę ir jo gabalų dydį, bus mokama nuo 20 iki 250 litų už kilogramą. Gintarą galima parduoti šiose nustatytose vietose: Nimerzatėje, Karklinukuose, Melneragė, Klaipėdoj, Koppaly, Juodkrantėj ir Nidoj. Ten yra tam tikri gintaro priėmėjai.

Suėmė dvimoterį kunigą

SARNIA, Ont., Kanada, gr. 28. — Čia tapo areštuotas presbiterijonių kunigas Samuel Williams, kaltinamas del turėjimo dviejų pačių.

Pralotą Olšauską kan- kinančios 9 ligos

KAUNAS. — Pralotas Olšauskas parašė teis. min. raštą, kad leistų jam gultis arba į Karo ligoninę, arba į priv. dr. Zacharino ligoninę. Savo rašte pralotas Olšauskas išskaičiuoja 9 ligas. Dviem ligom esanti reikalinga operacija. Kalėjime, — rašo savo rašte pralotas Olšauskas, — nustojau 9 kilogramų svorio.

Senatorius G. Norris atsisako but „trečios partijos“ lyderiu

WASHINGTONAS, gruod. 28. — Nebraskos senatorius George W. Norris, vienas pažangesnių republikonų, kurį Columbijos universiteto prof. John Dewey kvietė mesti republikonų partiją ir stoti projektuojamos trečios politinės partijos prieškai, atsisakė pakvietimą priimti.

Atsakydamas prof. Dewey, kuris yra Nepriklausomo Politinio Veikimo Sąjungos (League for Independent Political Action) vadys, senatorius Norris sako, kad jis ne per daug optimistiškai žiūris ir į progresistų judėjimą. Jis bijas, kad esamomis politinėmis sąlygomis ir trečioji partija, kai tik ji pasieksianti galios, nesurembėtų žmonių teisėms lygiai taip, kaip kad dabar yra surembėjusios republikonų ir demokratų partijos.

Nusižudė farmerys, gal but lietuvis

BENTON HARBOR, Mich., gruod. 28. — Vakare po pietų nusišovė šios apilinkės farmerys Michael Dongvila (Daugvila?), 38 metų amžiaus. Nusižudymo priežastis nežinoma.

Kinai uždarė amerikie- čių misijos mokyklą

KANTONAS, Kinai, gruod. 28. — Kvantungo provincijos vyriausybė uždarė šiučave Amerikos baptistų misijos mokyklą, susekus, kad joje buvo mokoma krikščionių tikybos.

Kinuose yra užginta užsienių misijų mokykloms dėstyti tikybą.

1930 metais J. V. buvo linčiuoti 25 asmenys

NEW YORKAS, gruod. 28. — National Association for the Advancement of Colored People savo paskelbtame metiniame pranešime parodo, kad 1930 metais Jungtinėse Valstybėse buvo linčiuoti 25 asmenys, arba daugiau nei dvigubai tiek, kiek buvo linčiuojami 1929 metais.

Dvidešimt keturiuos linčos ankos buvo negroi. Imant valstijomis, Georgijoje buvo linčiuoti 7 asmenys, Alabamoj — 4, Texase — 4, Missisipi — 3, Indianoj — 2, South Carolinoj — 2, o Floridoj, North Carolinoj ir Oklahomoj — po 1.

Maršalas Joffre miršta

PARYŽIUS, gruod. 28. — Maršalas Joseph Joffre, francūzų armijų vadas didžiajame kare, kuriam prieš aštuonias dienas teko amputuoti koją, yra arti mirties.

Trockis sveikstas

BERLYNAS, gruod. 28. — Gauta čia telegrama iš Prinkipo salos, netoli nuo Istanbulo, praneša, kad Trockis, išstremtas bolševikų vadas, kuris buvo rimtai susirgęs influenza, dabar jau sveikstas.

MELLILA, Moroka, gruodžio 28. — Kabila Beni Tuzino mieste buvo jaustas stiprus žemės drebėjimas. Daugelio namų sienos susprogdinėjo ir gyventojai buvo labai išgąsdinti.

KORESPONDENCIJOS

Carnegie, Pa.

Susivienijimas ir APLA.

Komunistams, matomai, nevyksta skaldyti SLA. Jie, taip sakant, buvo labai plačiai užsimoję, tačiau iš to nieko neišėjo. Maskvinių kontroliuojama melagių spauda — „Laisvė“ ir „Vilnis“ — visu smarkumu būnijo, kad SLA 10,000 narių eina su „progresyviais“ ir jie buvo net patraukę į teismą dabartinę Pildomąją Tarybą. Bolševikai, tur buti, pirmą kartą savo gyvenime jautėsi taip gerai, nes jiems pasitaikė gera proga savo draugų išnaudoti. Ir jie net prisiminė priežodį, kad geležį reikia kalti, kol ji karšta. Tuoj tapo suorganizuotas pasipinigavimo maršrutas, kad suklaidintos avės neturėtų progos atsipeikėti. Pruseika iš Clevelando į Carnegie net automobilu atvažiavo sakyti prakalbų.

Bolševikiško apaštalo prakalbų įvyko liepos 25 d. Pruseika pats pasakė, kad reikia už darbo griebtis karštai, nes, girdi, jei agitaciją liusiai leisime, tai ir mūsų pritarėjai apsisvarstys ir pasiliks su pozicija. O tada mes nieko nelaimėsime.

L. Pruseika, kiek žinia, nėra joks SLA narys. Jis yra tik bolševikų apmokamas agitatorius, — tai ir viskas. Susivienijimo reikalai ir gerovė jam nei kiek neapeina. Jei neklystu, jis nepriklauso nei APLA. Tačiau savo prakalbose jis visokiems būdais susivienijimą niekina, o bolševikišką sąsūdą giria. Aukų rinkimas, žinoma, stovi pirmoje vietoje. Kauliukai iš darbininkų sunkiai uždirbtus pinigus tiek Pruseika, tiek ir kiti jo gėgėš nariai.

Kyla klausimas, kodėl bolševikai smurto keliu nori sugriauti Susivienijimą, kuris yra gerame stovyje ir pašalpas bei pirtines visiems išmoka? Ką jie mano atsiekti, klaidindami narius? Vargu yra ko stebėtis, kad jie taip daro. Bolševikų vadai ir vadukai norėjo pildyti savo purvinas rankas prie milijono dolerių. Su Susivienijimu jie norėjo padaryti tą patį, ką jie padarė su Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoj. Ta organizacija vargsta jau nuo 1911 m. Vadinasi, beveik 20 metų. Na, ir kokie rezultatai? Ji dar ir šiandien neturi 2,000 narių. Narių mokesčiai keliama beveik kiekviename seime. Carteris yra įregistruotas tik Pensilvanijos valstijoje.

Be to, yra neužginčijamas faktas, kad tarp narių daroma diskriminacija. Centro valdyba turi didelę galią. Jei narys jų plauko žmogus, tai jam viskas atleidiama ir jis jokio trublės neturi su pašalpos gavimu. Bet jeigu žmogus nepučia į komunistų dūdą, tai tasyk jam yra tikras vargas. Su juo Maskvos pastumdėliai elgiasi kaip tinkami. Ypač jie nedaro ceremonijų su toliau gyvenančiais nariais.

Tai nėra plikas tvirtinimas. Stai kaip atsitiko su ponais Giliiais. Vincas Gylis ir jo žmona Zabelė priklausė APLA 3 kuopai Carnegie, Pa., ir SLA 123 kuopai. Vincas Gylis iš amato buvo buržaskutys (barberis). Jis pradėjo po truputį sugrįžti. Daktarai patarė jam važiuoti į Colorados valstiją. Jis taip ir padarė. Su visa šeima išsikraustė į Denverį gyventi. Tai buvo 1925 m. Iš Susivienijimo kuopos jis persikėlė į vietinę kuopą. O kadangi toji apeliokė APLA kuopos nesi-rado, tai Giliiai savo mėnesinius mokesčius siuntinėjo į 3 kuopą. Kurį, kaip minėjau, randasi Carnegie. Begyvenant Den-

veryj, Gilius aplankė nelaimė, — teko susirgti. Kartu su mėnesiniais mokesčiais jie prisuntė ir užsimaldavimo blanką. Tuo laiku APLA centro sekretorium buvo J. Gataveckas, darbininkiškas komunistas. Trečios kuopos susirinkime jis pradėjo varyti plačią agitaciją, kad Gilių mokesčiai būtų sugrąžinti atgal. Girdi, jie per daug toli nuo čia gyvena, tad kas juos ten gali prižiūrėti. Esą kol Giliiai tarp mūsų gyvena, tai jie ejo su progresyviais. Dabar, girdi, jis girdėjęs, kad buvęs Gilienė nuėjusi pas katalikus ar fašistus.

Suprantamas daiktas, kad Giliiai liko pašalinti iš kuopos ir negavo jokios pašalpos. Iš Denverio atvažiuoti į Carnegie kainuoja maždaug \$60. Tad atvažiuoti bylinėtis su APLA Giliiai jokių būdų negalėjo. Tokiu būdu maskvinių kontroliuojama organizacija apsmutino nelaimės ištiktus žmones.

Na, o ką padarė Susivienijimas? „Tėvynė“ iš mačiau atskaita, kur pažymėta, jog V. Giliui iš Denverio dar ir šiandien tebemokama po aštuonis dolerius per mėnesį.

Nemažai turėjo vargo ir F. Bimba iš Pittsburgho, kol išprašė kelis desėtkus dolerių. Dalykas buvo toks. Mirė jo švogeris Jonas Paukštis, kuris priklausė APLA 1 kuopai, pirmam skyriui. Reikia, turėjo gauti \$150 pomirtinės. Jis buvo nevedęs. Lietuvoj paliko sėserį, kuri ir turėjo gauti jo pomirtinę. Sėserio buvo neturtinga mergaitė ir dirbo Kauno klostorių už tarnaitę. Man teko matyti jos iš Lietuvos prisiųstą paliudijimą ir įgaliavimą. Viskas buvo atlikta formališkai. J. Gataveckas, kuris buvo centro sekretorius, pareiškė, kad esą mes Kauno davatom nemokėsime jokių pinigų. Ir per tris metus tie pinigai buvo neišmokėti. Tik kada APLA 22-ras seimas pripažino, jog pomirtinė turi būti išmokėta, tik tada centras teikėsi pagal savo nuožiūrą kelis desėtkus dolerių išmokėti.

Bolševikų kontroliuojama organizacija nei nariais nei finansais negali augti, kadangi ji turi ypatingus patvarkymus. Pavyzdžiui, narys, kuomet susserga, tai per tris dienas turi pristatyti sekretoriui užsimaldavimo blanką. Jei jis to nepadarė, tai gali netekti pašalpos už vieną savaitę arba ir už visą sirgimo laiką. Tai daroma pagal centro valdybos nuožiūrą. O tai reiškia, kad su saviškiu pasielgiama vienaip, o su „buržuju“, kuris nešoka pagal maskvinių dūdą, kitaip.

Patvarkymas, kad užsimaldavimą reikia priduoti per tris dienas, yra tikrai keistas. Juk užsimaldavimo blanką pildo daktaras. Jis ten pažymi, kada ligonis pirmą kartą pas jį atsilankė. Bolševikui tokio daktaro liudijimo ir pakanka. Bet visiems kitiems yra taikomas konstitucijos patvarkymas apie trijų dienų terminą. Kiek man žinoma, nuo centro valdybos patvarkymo yra nukentėję šie trys nariai: K. Siurmaitis, A. Chėpaitis ir T. Šauklys. Pastarasis net ant 43 dolerių. Jis kreipėsi į valdžios teismą. Tačiau manoma, kad jis nieko negalės padaryti tiems šarlatanams, kurie konstituciją pasiremdami mulkina narius.

Jei narys nori gauti jam priklausančią pašalpą, tai jis turi gerbti Maskvą ir klauptis ant kelių prieš Lenino abrodą. Jei jis to nedaro, tai centro valdyba tuoj panaudoja „savo nuožiūrą“ ir narys gausa dūlę. —E. K. Sturmatienė.

So. Omaha, Nebr.

Daugiau teisybės

Bedarbis aprašo mūsų miestą senus ir jaunus lietuvius. Labai geras dalykas, kad laikraščius parašo. Tačiau bloga vienas dalykas, kad rašo daug neteisybės. O tai niekam ant naudos neišėina.

Ši kartą aš kalbėsiu apie vieną liudną istoriją, kuri yra man primetama. Tiesa, mano vardo nėra paminėta, bet visas aprašymas labai aiškiai man taikomas. Todel noromis nenoromis esu priversta paaiškinti visą reikalą.

Pirmiausiai Bedarbis rašo netiesą apie tą vyrą, kuris buvęs atvažiavęs į Omaha. Visai ne; tas vyras atvažiavo į Albany, N. Y., ir ten gyveno kurį laiką. Paskui jis pateko į karą ir tik pasiliosavęs iš kariuomenės atvyko į Omaha. Tai, rodosi, buvo 1920 m.

Netiesą sako Bedarbis, kad aš buvusi jo meilužė Lietuvoj. Tikrumoj aš Lietuvoj jo visai nei nepažinau. Jį pažino tik mano tėvai. Mudu pradėjome susirašinėti, nors asmeniškai vienas antro ir nepažinojome. 1922 m. jis pradėjo mane kvieisti į Ameriką. Aš ir atvažiavau. Mudu apsigėdėme ir per kairįjį laiką gražiai gyvenome. Vyras dirbdavo dirbtuvė, o aš namie, nes laikėva kelis įnamius. Viešpatavo pilna santaika, kol vyras buvo sveikas. Paskui jis pradėjo sirgti. Pasižadė neįmanomai nerviškas. Aš jokių būdų nebegalėjau jam ištikti. Jis vis prašė, kad aš leisčiau jį stoti į kariuomenę, nes, girdi, ten nereikia dirbti. Aš verkdamas prašiau, jis nepalikti manęs vienos su kūdikiais. Jis pikdavo ir vis sakydavo, jog aš busianti ap-rupinta viskuo.

MADOS

2847

2847 — Labai graži sporto suknelė. Galima pasiūlyti iš tamais spalvų aksomo ir apsiuti švieses spalvos materiją. Guzikais reikėtų padaryti iš tos paties šviesios materijos. Sukniotos miteros 16, 18, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krūtinę.

Norint gauti vieną ar daugiau viršurodytų pavyzdžių, prašome išsiųsti adresu blanketę arba pridoti pavyzdžio numerį, pažyminti miterą ir siūlyti parasyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisųsti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užakymu. Laikšius reikia adresuoti: Naujienu: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No _____
Mieros _____ per krūtinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

Apie jokių burdingierių aš tuo laiku nei nesvajojau, kadangi jo tinkamai nepažinau. Kiek vėliau vyras parsivedė tą žmogų ir parendavo jam kambarį. Na, o po to jis su-manė ir pats išbėgti iš namų. Tasyk aš paprašiau burdingieriaus išsikraustyti, o vyras persikviečia namo. Tačiau jis jokių būdų negalėjo nurinti ir vėl mane apleido. Mat, kad nieko gero nebus. Nuėjau pas vyrą ir mudu gražiuoju sutikova išsikirti. Abu nuėjome ir pas advokatą.

Su vaikučiais viena aš išgyvenau apie keturiolika mėnesių. Pasirodė, kad vyras turėjo vidurių vėžį, ir todėl buvo toks nerviškas. Jis išvažiavo į Kansas City į valdžios ligoninę, kur jam buvo padaryta operacija. Kadangi vėžys jau buvo įsisenėjęs, tai jis nebeatlaikė ir mirė.

Bet dėliai to juk aš neesu kalta. Aš jo prašiau, kad jis eitų į Omaha ligoninę, kur aš

galėčiau jį aplankyti. Bet jis užsispyrė eiti į valdžios ligoninę, ir gana. Girdi, valdžios daktarai geresni. Visiems buvo gaila, kad jis jaunas mirė.

Trečią neteisybę Bedarbis sako, kad ant mano vienos vardo buvo namas užrašytas. Tikrumoj namas priklausė abiem. Net dar ir šiandien namas tebėra aprašytas ant abiejų vardu su pirmuoju vardu. Tada Bedarbis galėtų lengvai sužinoti, jei jam teisybė rūpėtų. Bet, matomai, jis labai didžiujasi savo žinojimu, o tikrumoj vaduojasi tik pletkais.

Toliau Bedarbis sako, kad vyrui mirus aš parsivežiau jo kuną į namus ir juodais rubais apsiuokiau. Na, o per laidotuves įvykusi kokia tai baisi scena. Tai teisiog kriminališkas šmeižtas.

Žmonių visą laiką buvo pilnas namas ir niekas jokios baisios scenos nepastebėjo. Aš duodu Bedarbiui \$500, jei jis

Šalčiai, kurie išsivysto į pneumoniją

Pastovus kosulys ir šaltis tančiai priveda prie pavojingos bėdos. Jus gali juos sustabdyti dabar su Creomulsion, sušvelnintas kreozotas, kuris yra priimamas vartoti. Creomulsion yra naujas mediciniškas išradimas ir jis veikia padvigubintu greičiu; jis palengvina ir gydo ligą apimta odą ir sulauko gamalų augimą.

Iš visų žmonių vaistų, kreozotą pripažįsta medicinos autoritetai, kaip vieną iš geriausių vaistų gydymui pastovaus kosulio, šalčio ir kitokių gerklės nesveikumių. Creomulsion turi dar kitų gydančių elementų apart kreozoto, kurie pa-

lengvina ir gydo užnuodytą plėvę ir sustabdo iritaciją ir uždegimą. Kolei kreozotas pasiekia skilvi jis susigeria į kraują ir tuomet sustabdo gamalų augimą.

Creomulsion yra užtikrintas pasekmingam gydymui pastovaus kosulio, šalčio, ir visokių gerklės ligų kitokiose formose, turinčių bendrą veikimą su kvėpavimu. Jis yra labai geras dėl sutvirtintinio visos sistemos po blogo šalčio ar „flu“. Pinigus sugrąžiname jeigu jūsų šalčio ar kosulio nepalengvin-tu vartojant jį taip, kaip nurodyta. Klauskit pas jus aptiekorių. (app)

CREOMULSION

MARGUTIS

VIENATINIS MUZIKOS ŽURNALAS. Išleina kas mėnesį nuo 16 iki 32 puslapių didumo. „TAS NE BROLIS, NE LIETUVIS“, kas neskaityt Margučio. Kaina metams \$1.50 (8 mėnesius \$1.00). Pinigus siųskite paprastam laiške šiuo adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.
Margutį redaguoja KOMP. A. VANAGAITIS.

Margučio Dainos

34 Dainos už \$1.00

7 solo dainos, 15 duetų, 8 chorui dainos ir du trio, telpa viename sąsiuvinį. Visos dainos linksmos, juokingos, gražios ir visų mylimos. Tai yra A. VANAGAITIS dainos. Kas užsirašys 2 metams Margutį ir prisųsi \$3.00, tas gaus vel-tui „Margučio Dainos“. Reikalaukite iš Margučio. Siųskite \$1.00 paprastam laiške.

Apdrauda

—nuo—

Nelaimingų Atsitikimų

Naujienuos padarė sutartį su atsakomina apdraudos kompanija ir gali apdrausti vyrus ir moteris, tarp 16 ir 70 metų amžiaus. Nėra gydytojo egzaminavimo.

Apdrauda išdalys 6 skyrius. Mokes-tys metams,

\$1, \$3, \$6, \$10, \$16 ir \$24

Sios rūšies apdrauda apdraudžia žmogaus gyvastį nuo \$1000.00 iki \$5000.00. Taipgi duoda ligoje pašalpą nuo \$7.50 iki \$40.00 savaitėje per 26 savaites.

Del platesnių informacijų kreipkitės į

NAUJIENAS

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Klausykite Radio Programo

ir nusipirkit Columbia Rekordų

Gražus Radio programas iš Stoties WCFL 970 k. kas nedėdienis nuo 1 iki 2 val. po pietų

Dalyvauja daug žymių lietuvių artistų. Yra gera Lietuvių Orkestra po vad. M. Yozavilo.

Taipgi dalyvauja kontestantai ir lenktyniuoja už 1,000 dolerių prizą

Nauji Columbia Lietuviški Rekordai, kaina po 75c. Siunčiame į kitus miestus. Gaunama Jos. F. Budrik krautuvėje.

16136F	Piršlybos Amerikoj	F. Stankunas
16129F	Neišpildomas Prašymas	A. Šaukevičius
	Dariau Lyselės, valcas	
	Jonelio Polka	
16135F	Sokių Polka	Mahanojus Liet. Mainierių Ork.
16112F	Naujų Metų Polka	
	Magis Polka	Mahanojus Liet. Mainierių Ork.
	Madžiotojų Valcas	Jonas Butėnas
16041F	Mes Be Vilniaus Nenurimsim	
	Girtuoklio Daina	
61003F	Lietuviška Vesilia, dalis pirma	Mah. Liet. Main. Ork.
	Lietuviška Vesilia, dalis antra	
61004F	Lietuviška Vesilia, trečia dalis	Mah. Liet. Main. Ork.
	Lietuviška Vesilia, ketv. dalis	
16155F	Ganėm Avels	K. Menkeliniūtė ir F. Stankunas
	Saulėtė Tekėjo	
16144F	Mergyte Jaunoji	K. Menkeliniūtė
	Motulaitė Miela	
16176F	Muzikantai Rėžk! Kazoką	St. Pauras ir J. Antanėlis
	Atsimeni Tą Dieną	
16171F	Svajonė ir Melė	St. Pauras ir Juozas Antanėlis
	Sudiev Sesutė	
16175F	Šia Nakletę Ber Nakletę	Mikas Petruskas
	Ant Kaino Karklai Siubavo	Pennsilvanijos Anglikasijai
16180F	Vistycio Valcas	Pennsilvanijos Anglikasijai
	Kibartų Polka	
16162F	Gaspadinė Aną Dieną	Pennsilvanijos Anglikasijai
	Zanavykas	
16154F	Velnio Šimta	Antanas Vanagaitis
	O čia čia	
16181F	Dieduko Polka	Brooklyno Liet. Ork.
	Pora už Poros valcas	
16185F	Mergu Polka	Mahanojus Liet. Mainierių Orkestra
	Laukiu Tave	
16184F	Užbūta Pylis polka	Budriko Radio Orch.
	Moderniškas Klumpakojis	
16183F	Po Močiutės Vartais	
	Visi iš Vien	
	Mergutės Kodel Nedainuojat	St. Pauras ir J. Antanėlis
16182F	Šabas Gud polka	Worcesterio Liet. Orkestra
	Lakūturė polka	
16177F	Nasio Polka	Mah. Liet. Mainierių Orkestra
	Mano Polka	Mah. Liet. Mainierių Orkestra
16157F	Šmendorio Polka	Mah. Liet. Mainierių Orkestra
	Berelio Polka	
16147F	Katutės Polka	Mah. Liet. Mainierių Orkestra
	Klaipėdos Polka	
16149F	Atie Rudenis Užialo	Mah. Liet. Mainierių Orkestra
	Baltos Rankelės	
16178F	Panemunės Polka	Worcesterio Liet. Orkestra
	Karolina Polka	
16159F	Linksmybės Polka	Worcesterio Liet. Orkestra
	Lietuviško Klubo Polka	

LANKYKITE BUDRIKO KRAUTUVES.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Didžiausios pasaulio katastrofos

Žemės istorija iš tikrųjų yra ne kas kita, kaip tik katastrofų istorija. Jei tikėti, kad žemė yra atskilusi prieš milijardus metų saulės dalis, tai tenka pripažinti, kad žemė gimė iš pačios didžiausios katastrofos, nes kaip kitaip būtų galima pavadinti tą atskilimo momentą. Toliau, žemės atšalimas ir žievės atsiradimas buvo, be abejo, taip pat didelių katastrofų lydimas, nes įkaitę vandens garai ir kitos dujos kilnojo ir ardė bestingstančią žemės plutą, kurioj dabar gyvenam. Kalnų atsiradimas, kaip antai, Alpių, Kordiljerų, Himalajų ir kitų, reikia irgi laikyti žymiomis katastrofomis. O paskiau, gyvybei atsiradus, del kurių priežasčių išnyko milžiniški gyviai? Ledų gadinės taip pat buvo ne kas kita, kaip tik gamtos katastrofos.

Bet visos šios katastrofos įvyko labai seniai, kada dar žemė nevaikščiojo žmonių gimini. Todėl, mums yra daug suprantamesnės tos katastrofos, kurių metu nukentėjo žmonės. Žmonijos istorijoj tokių baisių įvykių turim nemaža.

Didžiausia katastrofa žmonių atminty, be abejo, yra tvanas, išnaikinęs beveik visą gyvybę žemėje. Tikslų žinių apie tvaną turim iš Šv. Rašto, bet jo buvimą patvirtina ir daugelio senovės tautų padavimai. Kita, tik neaiškiuose padavimuose ištikusi katastrofa buvo Atlantidos paskendimas. Atlantida, pasak senovės graikų rašytojų, buvusi didelė sala ar net visas žemynas kažkurioj dabartinio Atlanto vandenyno vietoj. Atlantidos gyventojai buvo pasiekę aukšto kultūros laipsnio. Del nežinomų priežasčių Atlantida staiga nugrimzdo į jūrą dugnan. Trečioji žymiausioji senovės katastrofa buvo Vezuviujaus ugniakalnio išsiveržimas 79 m. po Kristaus gimimo. Kad Vezuviujus yra ugniakalnis, senovės romėnai žinojo, bet laikė jį užgesusiu. Netikėtai pradėjęs veikti, jis minėtais metais lava ir pelenais užpylė, palaidodamas, tris artimus romėnų miestus, iš kurių du — Herkulanas ir Pompėja — dabar baigiami atkasti. Ši katastrofa pražudė daug žmonių, bet vienu atžvilgiu ji pasirodė naudinga. Butent, atkasamieji miestai duoda galimybės gerai pažinti senovės romėnų gyvenimą, jų kultūrą ir papročius.

Iš vėlesniųjų laikų katastrofų yra pažymėtinos chronologinė tvarka šios:

1281 m., vieną žiemos naktį, didžiulės audros metu įsiisubavusi Vokietij jūra pramušė olandų pylimus ir įsiveržė toli į sausumą. Potvynio metu žuvo daugiau kaip 100,000 žmonių. Tai yra didžiausias žmonių istorijoj potvynis nuo tvano laikų. 1703 m. Japoniją palietė smarkus žemės drebėjimas, per kurį Tokio mieste žuvo 37,000 žmonių, o aplinkiniuose miestuose — apie 100,000 žmonių. 1755 m. baisus žemės drebėjimas sunaikino Portugalijos sostinę Lisaboną. To baisaus drebėjimo metu smarkiai nukentėjo ir daugelis Ispanijos miestų. Žemės bangos buvo taip stiprios, kad jos pasiekė Hamburgą, kur patys varpai ėmė skambinti varpnyčiose. 1824 m. lapkričio 19 d. įvyko didelis potvynis Rusijos sostinėj Petrapily. Tada prigrėdė Petrapilio mieste apie 25,000 žmonių. 1855 m. žemės drebėjimas vėl palietė Japoniją, iš naujo sugriaudamas Tokio. Aukų skaičius perėjo 100,000.

1871 m. per neatsargumą vaikas sudegino beveik visą Čikagos miestą. 1879 m. gruodžio 28 d. keleivių traukinys įkrito į upę nuo tilto Skotlandijoje. Traukiny buvo 200 keleivių, kurie visi prigrėdė. Ido-

mu yra šios katastrofos istorija. Tiltas, turėjęs 3,000 metrų ilgumo, buvo nutiestas per Tay upės žiotis. Jis buvo laikomas to meto technikos stebuklu. Jį statė garsus anglų inžinierius Thomas Bouch. Bet jo konkurentas inžinierius John Fowler nuo pat pradžių smarkiai kritiškai Bouch darbą, ir padaręs statomojo tilto tikslus apskaičiavimus, uždraudė savo šeimos nariams juo važinėti. Tiltas buvo pašventintas 1878 m. gegužės mėn. o 1879 m. gruodžio 28 d. įvyko katastrofa. Ėjęs iš Edinburgo į Dundee keleivių traukinys, tiltui lužus, įkrito vandenin. Fowlerio pranašavimas išsipildė, bet katastrofos priežasčių susekti nepavyko.

1881 m. gruodžio 8 d. Vienos teatre, kuriam buvo apie 2,000 žmonių, vaidinimo metu scenoj staiga kilo gaisras. Pasidarė didžiausia panika. Gaisrininkai patėgo patys pirmieji, Sumišio metu, del policijos nerangumo, sudegė 896 žmonės. Bet didžiausia teatro gaisro katastrofa įvyko 1845 m. Kantono mieste, Kinijoje, kur, kilus teatre gaisrui, žuvo 1900 žmonių.

1883 m. Sundos archipelage, Indijos vandenynse, išsiveržė Krakatau ugniakalnis, sunaikinęs beveik visą salą, kurioj jis buvo. Žmonių žuvo apie 30,000. Visa laimė, kad toks išsiveržimas įvyko vandenyno vidury, mažoj saloj. Jei tokia katastrofa būtų įvykusį sausumoje, tirštai gyvenamose vietose, tai aukų skaičius būtų pasiekęs šimtus tūkstančių. Pelenai su tokiu smargumu buvo mesti į viršų, kad pasiekė 30,000 metrų aukščio ir išsisklaidė po visą žemę. Jie buvo matomi ir Europoj. 1902 m. gegužės 8 d. sprogo, seniai užgesęs, Mont Pelė ugniakalnis Martiniko saloj. Per dešimt minučių liko visiškai sunaikintas Saint Pierre miestas su 30,000 gyventojų. Išsigelbėjo tik du žmonės. Vienas iš jų buvo neegras, nuteistas kalėti lig gyvos galvos ir sėdėjęs kalėjime.

1904 m. birželio 15 d. Naujorko vokiečių draugija pasamdė "General Slocum" laivą gegužinėi. Laive buvo 1500 keleivių, daugiausia vaikų ir moterų. Laivas staiga užsidegė dar budamas Naujorko uoste. Del laivo kapitono palaidos galvos žuvo daugiau kaip 1,000 žmonių. Kapitonas pas pirmąs nušoko nuo laivo, palikęs degančiam laive moteris ir vaikus.

1906 m. kovo 10 d. Courrieres anglų kasykloj, Francijoj, del neužgesinto laiku gaisro įgriuvo kasykla kur dirbo

PASIDARYK DAUGIAU PINIGŲ
Didis reikalavimas siuvinio operatorių
Uždarbis siekia \$25
iki \$50 ir savaitę.
Lengvas, malonus darbas. Mes galime prirengti operatoriaus vietai ir trumpą laiką. Dienomis ar vakarais. Maža kaina.
MASTER SEWING MACHINE
OPERATING SCHOOL
190 N. State St., 10th floor

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMU STATYMO
KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.,
CHICAGO, ILL.

1800 darbininkų. Kadangi kasyklos vadovybė nesugebėjo tinkamai gelbėjimo darbų su tvarkyti, tai žuvo 1,200 žmonių. 1906 metų balandžio 18 d. San Francisco miesto gyventojus pažadino iš miego smarkūs požeminiai smugiai. Namai griuvo, tartum jie būtų buvę iš kortų. Sproguos dujų fabrikams, kilo gaisras, kurs siautė dvi dienas. Del drebėjimo ir gaisro žuvo daugiau kaip 2,000 žmonių, 15,000 buvo sunkiai sužeisti ir 200,000 liko be pastogės. Nuostolių buvo padaryta 400 milijonų dolerių. Gaisro metu mieste susidarė plėšikų gaujos, su kuriomis teko smarkiai kovoti. 200 plėšikų buvo sušauti be teismo, kaip sučiupti nusikaltimo vietoj. 1908 m. gruodžio 28 d. smarkus žemės drebėjimas palietė pietų Italiją, sugriaudamas Mesinos ir kitus miestus. Tada žuvo 80,000 žmonių, iš jų 30,000 vienoj Mesinjoj. Žemės drebėjimas tęsėsi tik 23 sekundes.

Didžiausia laivo katastrofa įvyko 1912 m. balandžio 15 d., kada paskendo garsus "Titanic" laivas, kurio uždavė 2,400 žmonių, skaitant ir laivo įgulą. Juo važiuo daug Amerikos milijonierių. Laivas žuvo del neapgalvoto noro pamušti greitumo rekordą, plaukiant trumpiausiu keliu. Naktį lai-

vas užvažiuo ant ledo kalno ir paskendo. Prigrėdė 1,635 žmonės, jų tarpe keli lietuviai: kun. Montvila ir kiti. Ši katastrofa paėmė tiek daug aukų, todėl, kad laivas neturėjo pakankamo skaičiaus gelbėjimosi valčių. Jura buvo visai rami, ir turint valčių kiek reikiant, būtų buvę visi keleiviai išgelbėti. 1914 m. gegužės mėn. Lorencio upėj susidurė "Impress of Ireland" garlaivis su prekių garlaiviu, vežusiu anglis. Smugis buvo tiek stiprus, kad "Impress of Ireland" po dešimties minučių paskendo, nustraukdamas į gelmes 1,000 žmonių. Šio nelaimingo įvykio kaltininku buvo tirštos ukanos, kurios visada yra didžiausias jurininkų priešininkas.

1923 m. rugsėjo 1 d. Japonijoj įvyko naujas didžiulis žemės drebėjimas, visiškai sunaikinęs Tokio miestą. 50,000 namų sugriuvo, o 150,000 namų sunaikino ugnis. Nukentėjo pusė milijono žmonių, o nuostolių padaryta už 5 milijardus dolerių. Bet japonų darbštumas nugalė gamtos padaromas žalias, ir dabar Tokio jau yra puikiai atstatytas, negu kad buvo pirmiau.

1925 m. spalio mėn. patvino Hoango upė Kinijoj. Žuvo 50,000 žmonių. 1927 m. anksti pavasarį patvino Misisipij upė Amerikoj. Del amerikiečių

greito susiroganizavimo, aukų skaičius, palyginti, buvo labai mažas: prigrėdė tik 1,000 žmonių.

Didžiausia ligi šiol oro katastrofa įvyko spalio 5 d., butent, beskreندان į Indiją spro-

go anglų dirizablis R 101, kurs buvo didžiausias pasauly. Jis žuvo, užsidedus vandenilio dujoms, kuriomis jis buvo pri- leistas. Dirizabliu skrido 59 žmonės. Iš jų išsigelbėjo tik aštuoni, o kiti žuvo. Nelaimė į-

vyko šiaurės Francijoj. Tokios yra žymesnės katastrofos, per kurias nukentėjo žmonės. Tačiau visos jos, pa- lyčinus su karais ir ligų epidemijomis, yra menkutes. At-eity žmonija susilauks, be abe- jo, dar didesnių katastrofų. Bet didžiausia katastrofa bus ta, kada žus žemės kamuolys, arba jame užges gyvybė. Žemė, pa- ilsusi lėkti aplink saulę, kada nors ant jos nukris ir sudegs. Arba saulė anksčiau užges ir žemė pasiners šaltose visatos cirdvėse. Tad, ar šiaip ar taip, baisi pabaiga laukia žemės. To- ji paskutinė katastrofa bus tik- ras mūsų pasaulio galas. "T."

Peoples Furniture Kompanijos Krautuvės

Sumažino kainas nuo 30% iki 60% ant

RADIO

Dabar yra didžiausia proga išsigyti gerą radio už dar mažiau kaip pusę kainos iš atsakomųjų krautuvų

Matykite šiuos radios tuojau!

\$70.00	Vertės elektrinis Crosley radio su tubomis ir viskuo	\$29.50
\$75.00	Vertės naujos mados Cub radio su tubom	\$39.00
\$80.00	Vertės Arwater Kent radio su tubom	\$39.50
\$145.00	Vertės R. C. A. Radiolas su tubom	\$65.00
\$126.50	Vertės naujos mados Majestic radio su tubom	\$80.00
\$135.00	Vertės naujos mados Philco radio dailiame kabinete	\$87.50
\$147.50	Naujos mados Majestic radio su tubom ir viskuo	\$90.00
\$250.00	Vertės Arwater Kent kombinacijos radio su gramfonu	\$98.00
\$177.50	Majestic radio, dailiausiame kabinete su tubom	\$98.50
\$155.00	Naujausios mados Zenith dailiame kabinete už	\$99.00
\$175.00	Naujausios mados Zenith radio pilnai įrengtas	\$119.00
\$225.00	Vėliausios mados kombinacijos radio su gramfonu	\$138.00
\$280.00	Dailiausias naujas Sperton su tubom ir viskuo	\$165.00
\$206.00	Nauja Columbia radios su tubom ir viskuo	\$155.00
\$350.00	Zenith radio dailiausiame kabinete su tubom	\$180.00
\$450.00	Vertės nauji didelio formato R. C. A. Radiolas su tubom	\$195.00
\$500.00	Vertės Brunswick automatiškas radio su gramfonu	\$350.00

Viršminėti radios yra pilnai gvarantuoti teikti pilną patenkinimą. Lengvus išmokėjimai yra suteikiami pagal išgalę ir neruoktuojami joki extra mokesčiai. Prijungimas namuose, patarnavimas, ir nuvežimas, veltui. Ilgiausia gvarancija.

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Kampas Richmond gatvės Lafayette 3171 Kampas Maplewood gatvės Hemlock 8400

TURĖKIT PINIGŲ Sekamoms Kalėdoms

prisidėdami prie mūsų KALENDINIO

TAUPIMO KLIUBO dabar

25c

I savaitę padarys jus nariu.

Kiti klubai sulig kiekvieno kišeniams.

CHICAGO LAWN STATE BANK

3154 W. 63rd Street

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą įsigijom tikrai kultūrišką "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvisavaitinį spalvotą humor žurnalą

"VAPSA"

Joks humor žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sastato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti. PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lt. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

NIEKS NETIKI,

kad Amerikos lietuviai būtų pamirę savo gimtąją kraštą Lietuvą. Savo meile savo Tėvynei jie jau yra įrodę atvėjų atvejais ir dabar stengiasi palaikyti su ja ryšius. Artinantis Naujieji metai Amerikos lietuviai turi progos padaryti malonumą savo giminei Lietuvoje ir prisidėti prie Lietuvos kultūrinio, išraiškinio giminingo laikraščio. Tokia dovana savo giminei apdovanoja daugybę Amerikos lietuvių.

GRAŽIAUSIAI PATARNAUTI
Šitame atsitiktine gali tik seniausis Lietuvoje laikraštis "Lietuvos Ukininkas" vienintelis dem. diškos minties, tikros žvelos ir mokslo skelbėjas. Savo turinio atimtu, margumu ir idomumu "Lietuvos Ukininkas" šandien pūderia visus kitus laikraščius. "Lietuvos Ukininkas" kaina visiemis metams tik 5 litai, TAIGI TIK 50 AMERIKONISKŲ CENTŲ.

Tokia pinigų suma paskirti niekam nesunku, reikda tik pastrengimo. Kadangi 50 centų i Lietuvą įstui nepatogu, tai susimeskite keli pažįstami ir kartu visi apdovanokite savo gimines. Už 50 centų Jus padarysite didelį darbą, nes ne viena lietuvių spatinisite skaityti gerą laikraštį, ir paskui jau jie patys nemokės apseiti be laikraščio!

Dar prieš Naujus metus siųskite i Lietuvą "Lietuvos Ukininkui" 50 centų ir savo giminių adresu Lietuvoje, o jau "Lietuvos Ukininkas" moksle tinkamai išsiųs metus tarnauti.

"LIETUVOS UKININKO" adresas: Lithuania, Kaunas Gedimino gat. 38 Nr. P. S. Kas norėtų "Lietuvos Ukininką" Amerikon išsiųstyti, reikia atsiųsti visų metų prenumeratos 2 dol., pusel metų 1 dol.

vyko šiaurės Francijoj. Tokios yra žymesnės katastrofos, per kurias nukentėjo žmonės. Tačiau visos jos, pa- lyčinus su karais ir ligų epidemijomis, yra menkutes. At-eity žmonija susilauks, be abe- jo, dar didesnių katastrofų. Bet didžiausia katastrofa bus ta, kada žus žemės kamuolys, arba jame užges gyvybė. Žemė, pa- ilsusi lėkti aplink saulę, kada nors ant jos nukris ir sudegs. Arba saulė anksčiau užges ir žemė pasiners šaltose visatos cirdvėse. Tad, ar šiaip ar taip, baisi pabaiga laukia žemės. To- ji paskutinė katastrofa bus tik- ras mūsų pasaulio galas. "T."

Garsinkitės "N-nose"

ATSIKRATY- KIT LIGŲ PE- RU

nosyje, burnoje ir gerklėje

Leiskite Zonite išva-lyti susikimšusias at-
matas, išnaikinti pe-
rus, neprileisti ligų.
Labai naikinantis pe-
rus. Raminantis plėves

PROBAK BLADES

padaro jus

DVIEJU

ASMENŲ BRITVA

(Senaji ir naujaji modelj)

Geresne Britva

— arba pinigai gražinami

\$1.00 už dešimtį 50c už penkes

Garantuotos

PROBAK CORPORATION

AutoStrip Safety Razor Co., Inc., N. Y. C.

LIGONINĖSE IŠBANDYTAS

Rekomenduojamas daktarų ir slaugių.

Valantis, atgaivinantis antiseptikas del moterų.

Kaipo deodorantas jis apsaugo nuo nesmagumų.

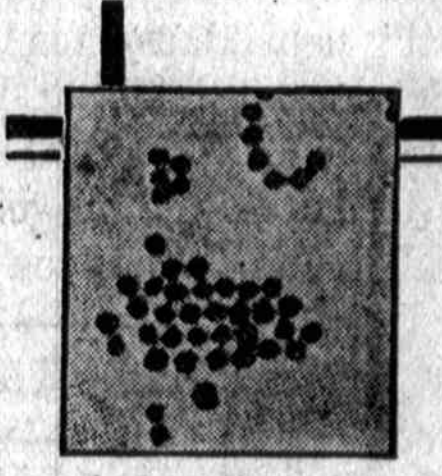
Pardavinėjamas aptiekose.

Lydia E. Pinkham's

Sanative Wash

Lydia E. Pinkham Medicine Co.

Lynn, Mass.

The fellows
that cause

SORE

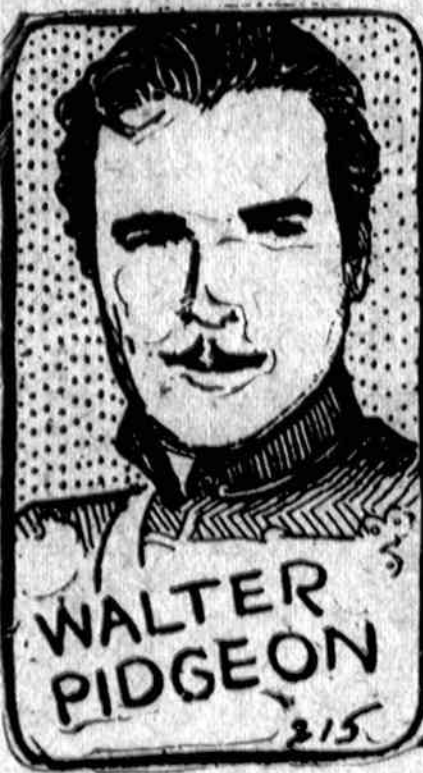
THROAT

Colds and sore throat are infections caused by germs. The above are streptococcus germs. Help nature combat them by gargling every day with full strength Listerine. It kills germs in 15 seconds and heals tissue.

Gargle with

LISTERINE

TAR DUST BY WESTPHAL

 WALTER PIDGEON	 BORN - CANADA 1900	 AT SEVENTEEN ENLISTED IN ARMY	 TWO YEARS LATER MARRIED HIS CHILDHOOD SWEETHEART	 AT TWENTY-TWO FIRST STAGE PART-IN BOSTON WITH ELSIE JANIS	 1926 DISCOVERED BY JOSEPH SCHENCK IN NEW YORK	 PLAYED WITH DOLORES COSTELLO IN 'MANNIKIN'	 LATER 'WOMAN WISE' HEART OF SALOME AND MISS NOBODY	 HAS ONE DAUGHTER - EIGHT YEARS OF AGE - PLAYED IN 'BRIDE OF THE REGIMENT' AND 'SWEET KITTY BELLAIRS'
---	--	--	---	--	--	---	---	---

Didžiausios pasaulio katastrofos

Žemės istorija iš tikrųjų yra ne kas kita, kaip tik katastrofų istorija. Jei tikėti, kad žemė yra atskilusi prieš milijardus metų saulės dalis, tai tenka pripažinti, kad žemė gimė iš pačios didžiausios katastrofos, nes kaip kitaip būtų galim pavadinti tą atskilimo momentą. Toliau, žemės atskilimas ir žievės atsiradimas buvo, be abejo, taip pat didelių katastrofų lydimas, nes įkaitę vandens garai ir kitos dujos kilnojo ir ardė bestingstančią žemės plūgą, kurioj dabar gyvenam. Kalnų atsiradimas, kaip antai, Alpių, Kordiljerų, Himalajų ir kitų, reikia irgi laikyti įžymiomis katastrofomis. O paskiau, gyvybei atsiradus, del kurių priežasčių išnyko milijoniški gyviai? Ledų gadinys taip pat buvo ne kas kita, kaip gamtos katastrofos.

Bet visos šios katastrofos įvyko labai seniai, kada dar žemė nevaikščiojo žmonių gimimė. Todėl, mums yra daug suprantamesnės tos katastrofos, kurių metu nukentėjo žmonės. Žmonijos istorijoj tokių baisių įvykių turim nemaža.

Didžiausia katastrofa žmonių atminty, be abejo, yra tvanas, išnaikinęs beveik visą gyvybę žemėj. Tikslų žinių apie tvaną turim iš Šv. Rasto, bet jo buvimą patvirtina ir daugelio senovės tautų padavimai. Kita, tik neaiškiuose padavimuose ištikusi katastrofa buvo Atlantičios paskendimas. Atlantida, pasak senovės graikų rašytojų, buvusi didelė sala ar net visas žemynas kažkurioj dabartinio Atlanto vandenyno vietoj. Atlantidos gyventojai buvo pasiekę aukštą kultūros laipsnį. Del nežinomų priežasčių Atlantida staiga nugrimzdusi jūrų dugnan. Trečioji žymiausia senovės katastrofa buvo Vezuvijaus ugniakalnio išsiveržimas 79 m. po Kristaus gimimo. Kad Vezuvijus yra ugniakalnis, senovės romėnai žinojo, bet laikė jį užgesusiu. Netikėtai pradėjęs veikti, jis minėtais metais lava ir pelenais užpylė, palaidodamas, tris artimus romėnų miestus, iš kurių du — Herkulanas ir Pompėja — dabar baigiami atkasti. Ši katastrofa pražudė daug žmonių, bet vienu atžvilgiu ji pasirodė naudinga. Butent, atkasamieji miestai duoda galimybes gerai pažinti senovės romėnų gyvenimą, jų kultūrą ir papročius.

Iš vėlesniųjų laikų katastrofų yra pažymėtinos chronologinė tvarka šios:

1281 m., vieną žiemos naktį, didžiulės audros metu įsisiubavusi Vokičių jūra pramušė olandų pylimus ir įsiveržė toli į sausumą. Potvynio metu žuvo daugiau kaip 100,000 žmonių. Tai yra didžiausias žmonių istorijoj potvynis nuo tvano laikų. 1703 m. Japoniją palietė smarkus žemės drebėjimas, per kurį Tokio mieste žuvo 37,000 žmonių, o aplinkiniuose miestuose — apie 100,000 žmonių. 1755 m. baisus žemės drebėjimas sunaikino Portugalijos sostinę Lisaboną. To baisaus drebėjimo metu smarkiai nukentėjo ir daugelis Ispanijos miestų. Žemės bangos buvo taip stiprios, kad jos pasiekė Hamburgą, kur patys varpai ėmė skambinti varpnyčiose. 1824 m. lapkričio 19 d. įvyko didelis potvynis Rusijos sostinėj Petrapily. Tada prigrė Petrapilio mieste apie 25,000 žmonių. 1855 m. žemės drebėjimas vėl palietė Japoniją, iš naujo sugriaudamas Tokio. Aukų skaičius persoko 100,000.

1871 m. per neatsargumą vaikas sudegino beveik visą Čikagos miestą. 1879 m. gruodžio 28 d. keleivių traukinys įkrito į upę nuo tilto Škotlandijoj. Traukiny buvo 200 keleivių, kurie visi prigrė. Ido-

mu yra šios katastrofos istorija. Tiltas, turėjęs 3,000 metrų ilgumo, buvo nutiestas per Tay upės žiotis. Jis buvo laikomas to meto technikos stebuklu. Jį statė garsus anglų inžinierius Thomas Bouch. Bet jo konkurentas inžinierius John Fowler nuo pat pradžių smarkiai kritikavo Bouch darbą, ir padaręs statomojo tilto tikslus apskaičiavimus, uždraudė savo šeimynos nariams juo važinėti. Tiltas buvo pašventintas 1878 m. gegužės mėn., o 1879 m. gruodžio 28 d. įvyko katastrofa. Ėjęs iš Edinburgo į Dundee keleivių traukinys, tiltui lužus, įkrito vandenin Fowlerio pranašavimas išsipildė, bet katastrofos priežasčių sušukti nepavyko.

1881 m. gruodžio 8 d. Vienos teatre, kuriam buvo apie 2,000 žmonių, vaidinimo metu scenoj staiga kilo gaisras. Pasidarė didžiausia panika. Gaisrininkai patėgo patys pirmieji, Sumišimo metu, del policijos nerangumo, sudegė 896 žmonės. Bet didžiausia teatro gaisro katastrofa įvyko 1845 m. Kantono mieste, Kinijoj, kur, kilus teatre gaisrui, žuvo 1900 žmonių.

1883 m. Sundos archipelage, Indijos vandenyse, išsiveržė Krakatau ugniakalnis, sunaikinęs beveik visą salą, kurioj jis buvo. Žmonių žuvo apie 30,000. Visa laimė, kad toks išsiveržimas įvyko vandenyno vidury, mažoj saloj. Jei tokia katastrofa būtų įvykusi sausumoje, tai aukų skaičius būtų pasiekęs šimtus tūkstančių. Pelenai su tokiais smargumu buvo mesti į viršų, kad pasiekė 30,000 metrų aukščio ir išsisklaidė po visą žemę. Jie buvo matomi ir Europoj. 1902 m. gegužės 8 d. sprogo, seniai užgesęs, Mont Pelė ugniakalnis Martiniko saloj. Per dešimt minučių liko visiškai sunaikintas Saint Pierre miestas su 30,000 gyventojų. Išsigelbėjo tik du žmonės. Vienas iš jų buvo negras, nuteistas kalėti lig gyvos galvos ir sėdėjęs kalėjime.

1904 m. birželio 15 d. Naujorko vokičių draugija pasamdė "General Slocum" laivą gegužinei. Laive buvo 1500 keleivių, daugiausia vaikų ir moterų. Laivas staiga užsidegė dar budamas Naujorko uoste. Del laivo kapitono palaidos galvos žuvo daugiau kaip 1,000 žmonių. Kapitonas pas pirmas nušoko nuo laivo, palikęs degančiam laive moteris ir vaikus.

1906 m. kovo 10 d. Courrieres anglių kasykloj, Francijoj, del neužgesinto lauko gaisro įgriuvo kasykla kur dirbo

PASIDARYK DAUGIAU PINIGŲ
Didis reikavimas siuvimo operatorių
Uždariusi siekia \$25 iki \$50 i savaitę.
Lengvas, malonus darbas. Mes galime priimti operatorius vietai ir trumpą laiką. Dienomis ar vakarais. Maža kaina.

MASTER SEWING MACHINE OPERATING SCHOOL
190 N. State St., 10th floor

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

1800 darbininkų. Kadangi kasyklos vadovybė nesugebėjo tinkamai gelbėjimo darbų suvartyti, tai žuvo 1,200 žmonių. 1906 metų balandžio 18 d. San Francisco miesto gyven-tojus pažadino iš miego smarkūs požeminiai smugiai. Namai griuvo, tartum jie būtų buvę iš kortų. Sprogus dujų fabrikams, kilo gaisras, kurs siautė dvi dienas. Del drebėjimo ir gaisro žuvo daugiau kaip 2,000 žmonių, 15,000 buvo sunkiai sužeisti ir 200,000 liko be pastogės. Nuostolių buvo padaryta 400 milijonų dolerių. Gaisro metu mieste susidarė plėšikų gaujos, su kuriomis teko smarkiai kovoti. 200 plėšikų buvo sušaudyti be teismo, kaip sučiupti nusikaltimo vietoj. 1908 m. gruodžio 28 d. smarkus žemės drebėjimas palietė pietų Italiją, sugriaudamas Mesinos ir kitus miestus. Tada žuvo 80,000 žmonių, iš jų 30,000 vienoj Mesinėj. Žemės drebėjimas tęsėsi tik 23 sekundes.

Didžiausia laivo katastrofa įvyko 1912 m. balandžio 15 d., kada paskendo garsus "Titanic" laivas, kuriuo važiuo 2,400 žmonių, skaitant ir laivo įgulą. Juo važiuo daug Amerikos milijonierių. Laivas žuvo del neapgalvoto noro pamušti greitumo rekordą, plaukiant trumpiausiu keliu. Naktį lai-

vas užvažiuo ant ledo kalno ir paskendo. Prigrė 1,635 žmonės, jų tarpe keli lietuviai: kun. Montvila ir kiti. Ši katastrofa paėmė tiek daug aukų todėl, kad laivas neturėjo pakankamo skaičiaus gelbėjimosi valčių. Jura buvo visai rami, ir turint valčių kiek reikiant, būtų buvę visi keleiviai išgelbėti. 1914 m. gegužės mėn. Lorencio upėj susidurė "Impress of Ireland" garlaivis su prekių garlaiviu, vėžusiu anglis. Smugis buvo tiek stiprus, kad "Empress of Ireland" po dešimties minučių paskendo, nutekėdamas į gelmes 1,000 žmonių. Šio nelaimingo įvykio kaltininku buvo tirštos ukanos, kurios visada yra didžiausias jūrininkų priešininkas.

1923 m. rugsėjo 1 d. Japonijoj įvyko naujas didžiulis žemės drebėjimas, visiškai sunaikinęs Tokio miestą. 50,000 namų sugriuvo, o 150,000 namų sunaikino ugnis. Nukentėjo pusė milijono žmonių, o nuostolių padaryta už 5 milijardus dolerių. Bet japonų darbštumas nugalė gamtos padaromas žalias, ir dabar Tokio jau yra puikiau atstatytas, negu kad buvo pirmiau.

1925 m. spalio mėn. patvino Hoango upė Kinijoj. Žuvo 50,000 žmonių. 1927 m. anksti pavasarį patvino Misisipij upė Amerikoj. Del amerikiečių

greito susiroganizavimo, aukų skaičius, palyginti, buvo labai mažas: prigrė tik 1,000 žmonių.

Didžiausia ligi šiol oro katastrofa įvyko spalio 5 d., butent, beskrendant į Indiją spro-

go anglų diržablis R 101, kurs buvo didžiausias pasaulio. Jis žuvo, užsidegęs vandenilio dujomis, kuriomis jis buvo pri-leistas. Diržabliu skrido 59 žmonės. Iš jų išsigelbėjo tik aštuoni, o kiti žuvo. Nelaimė į-

vyko šiaurės Francijoj. Tokios yra žymesnės katastrofos, per kurias nukentėjo žmonės. Tačiau ypač jos, pa-lyginus su karais ir ligų epidemijomis, yra menkesnės. At-eity žmonija susilauks, be abe-jos, dar didesnių katastrofų. Bet didžiausia katastrofa bus ta, kada žus žemės kamuolys, arba jame užges gyvybė. Žemė, pa-lisusi iškli aplink saulę, kada nors ant jos nukris ir sudegs. Arba saulė anksčiau užges ir žemė pasiners šaltose visatos erdvėse. Tad, ar šiaip ar taip, baisi pabaiga laukia žemės. To-ji paskutinė katastrofa bus tik-ras mūsų pasaulio galas. "T."

Garsinkitės "N-nose"

ATSIKRATY-KIT LIGŲ PE-RŲ
nosyje, burnoje ir gerklėje

Leiskite Zonite išva-lyti susikimšusias at-matas, išnaikinti pe-rus, nepilietiški ligu. Labai naikinantys pe-rus. Raminantis plėves

PROBAK BLADES

padaro jus DVIETU ASMENŲ BRITVA (Senąjį ir naująjį modelį) Geresnė Britva — arba pinigai gražinami \$1.00 už dešimtį 50c už penkes

Garantuotos PROBAK CORPORATION

Auto-Safety Razor Co., Inc., N. Y. C.

LIGONINĖS IŠBANDYTAS

Rekomenduojamas daktarų ir slaugių.

Valantis, atgaivinantis antiseptikas del moterų.

Kaipo deodorantas jis apsaugo nuo nemagumų.

Pardavinėjamas aptiekose.

Lydia E. Pinkham's

Sanative Wash

Lydia E. Pinkham Medicine Co. Lynn, Mass.

The fellows that cause SORE THROAT

Colds and sore throat are infections caused by germs. The above are streptococcus germs. Help nature combat them by gargling every day with full strength Listerine. It kills germs in 15 seconds and heals tissue.

Gargle with LISTERINE

TURĖKIT PINIGŲ Sekamoms Kalėdoms

prisidėdami prie mūsų KALEDINIO

TAUPIMO KLIUBO dabar

25c

I savaitę padarys jus nariu.

Kiti klubai sulig kiekvieno kišeniaus.

CHICAGO LAWN STATE BANK

3154 W. 63rd Street

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą išsigijom tikrai kultūriškai "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvisavaitinį spalvuotą žurnalo

"VAPSA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sąstato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivora, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.

PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lit. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

NIEKS NETIKI,

kad Amerikos lietuviai būtų pamirę savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Savo meile savo Tėvynei jie jau yra įrodę atvejais ir dabar stengiasi palaikyti su ja ryšius. Artinantis Naujoms metams Amerikos lietuviai turi progos padaryti malonumą savo giminei Lietuvoje ir prisidėti prie Lietuvos kultūrinio, išrašydami giminėms laikraštį. Tokia dovana savo giminei apdovanoja daugybę Amerikos lietuvių.

GRAŽIAUSIAI PATARNAUTI

Šitame atsitiktinė gali tik seniausis Lietuvoje laikraštis

"Lietuvos Ukininkas"

vienintelis demokratiškos minties, tikros šviesos ir mokslo skelbėjas.

Savo turinio rimbūnu, margumu ir idomumu "Lietuvos Ukininkas" šiandien pralenkia visus kitus laikraščius.

"Lietuvos Ukininko" kaina visiems metams tik 5 litai, TAIGI TIK 50 AMERIKONISKŲ CENTŲ.

Tokia pinigų suma paskirti niekam nesunku, reikia tik pasirengimo.

Kadangi 50 centų i Lietuvą siųsti nepatogu, tai susmeskite keli pažįstami ir kartu visi apdovanojite savo gimines.

Už 50 centų Jus padarysite didelį darbą, nes ne viena lietuvių įprastinė skaityti gerą laikraštį, ir paskui jau jie patys nemokės apseiti be laikraščio!

Dar prieš Naujus metus siųskite i Lietuvą "Lietuvos Ukininkui" 50 centų ir savo giminių adresus Lietuvoje, o jau "Lietuvos Ukininkas" moksle tinkamai išsiųs metus tarnauti.

"LIETUVOS UKININKO" adresas: Lithuania, Kaunas Gedimino gat. 38 Nr.

P. S. Kas norėtų "Lietuvos Ukininką" Amerikon išsiųstyti, reikia atsiųsti visų metų prenumeratos 2 dol., pusel metų 1 dol.

Peoples Furniture

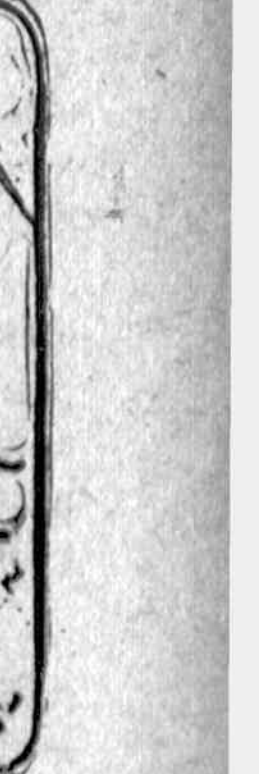
EVERYTHING FOR THE HOMES

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.

Kampas Richmond gatvės Lafayette 3171 Kampas Maplewood gatvės Hemlock 8400

TAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

 WALTER PIDGEON	 BORN IN CANADA 1900	 AT SEVENTEEN ENLISTED IN ARMY	 TWO YEARS LATER MARRIED HIS CHILDHOOD SWEETHEART	 AT TWENTY-TWO FIRST STAGE PART IN BOSTON WITH ELSIE JANIS	 1926 DISCOVERED BY JOSEPH SCHENCK IN NEW YORK	 PLAYED WITH DOLORES COSTELLO IN 'MANNIKIN'	 LATER WOMAN WISE 'HEART OF SALOME' AND 'MISS NOBODY'	 HAS ONE DAUGHTER EIGHT YEARS OF AGE PLAYED IN 'BRIDE OF THE REGIMENT' AND 'SWEET KITTY BELLARS'
--	--	---	--	---	---	--	--	---

BY WESTPHAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the Act of March
3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus sek-
madienas. Leidžia "Naujiens" Bendro-
vė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500.

KAS KOVOJO UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Vilniaus lietuvių spauda irgi paminėjo 1905 metų revoliucijos ir Vilniaus Seimo sukaktuves. "Vilniaus žodyje" vienas bendradarbis tų sukaktuvių proga rašo: "Pabaltės kraštus, t. y. ir Lietuvoj, revoliucija visam gyvume pasireiškė 1905 metų rudenį.

"Buvo sušauktas Didysis Vilniaus Seimas (pirmas Nepriklausomybės atgavimo laidas!). Pradėta reikalauti žemės reformos ir t. t.

"Revoliucinį Lietuvos vairą laikė social-demokratai ir valstiečiai liaudininkai. 'Dešinieji' stėjo prieš arba mažai teikė.

"Ir nestebėtina, juk per kelis metus jie ir negalėjo pasikeisti. 1900 m. 'Tėvynės Sargai' kun. Tumas visų 'dešiniųjų' vardu rašė:

"Lietuvos neprigulmę skaitome už tuščių svajonę ir prieš aną, išreikštą neva Lietuviškos Social-demokratiškos partijos išleidžiamose knygelėse, atvirai protestuojame... visa konservatyviška lyg kaulų smegenų Lietuva pripažįsta Rusijos Ciesorių už tikrą valdovą."

Cia dokumentaliai parodyta, kas už Lietuvos laisvę kovojo, o kas stengėsi carizmo jungą Lietuvoje palai-kyti.

Lietuvos socialdemokratai buvo pirmutinė partija, kuri pasisakė už nepriklausomą Lietuvą ir skleidė šitą obalsį žodžių ir raštu. O klerikalai ir kiti atžagareiviai, sudarę, anot kun. Tumo, "konservatyvišką ligi kaulų smegenų Lietuvą", buvo caro valdžia patenkinti.

Ne be reikalo, kai Rusijoje susmuko carizmas, tai Lietuvos atžagareiviai, vadovaujami klerikalų, bandė sujungti Lietuvą su kaizeriška Vokietija ir ieškojo Vokietijoje karaliaus Lietuvai.

Tik kai, pagaliau, Vokietijoje buvo nuversta kaizerio valdžia, tai ir klerikalai su tautininkais pasidarė "karšti" nepriklausomos Lietuvos "patriotai".

Bet konkordatas su Vatikanu jau panaikino dalį Lietuvos nepriklausomybės. Papos valdžiai yra pavesta Lietuvos katalikų bažnyčia, ir per kunigus papa šian-die gali kištis į Lietuvos mokyklų reikalus.

ARŠIAU, KAIP KATORGOJE

Amerikos korespondentas H. R. Knickerbocker at-lankė garsias Donbaso (Dono baseino) anglių kasyklas Sovietų Ukrainoje. Iš tenai įsiai rašo, kad darbo są-lygos tose kasyklose esančios tokios pasibalsėtinios, jo-gei kiekvienas normalis žmogus greičiaus sutiktų eiti į katorgą, negu tenai dirbti.

Per vienus tik metus laiko 173,000 angliakasių pa-bėgo iš Dono baseino kasyklų, ir valdžia nieku būdu negali gauti pakankamą skaičių darbininkų į tas ka-syklas, nors dirbantiems Donbase mainieriams ji teikia tokių privilegijų (maisto atžvilgiu ir t. t.), kokių ne-turi darbininkai kitose vietose Rusijoje. Dabar Don-base dirba 177,000 angliakasių, o turėtų dirbti 231,000.

Bolševikų valdžia buvo parsitraukusi netoli tuk-sančio bedarbių angliakasių iš Vokietijos Ruhro dis-trikto. Bet, padirbė keletą savaičių, jie išdumė namo, sutikdami geriau vargti be darbo Vokietijoje, negu dirbti Donbase.

Kadangi sovietų vyriausybė nepajėgia tinkamai sutvarkyti darbą anglių kasyklose, tai anglių nėra pa-gaminama tiek, kiek reikia "penkių metų plano" vyki-nimui. Šis faktas turi be galo didelės svarbos dabartinei ekonominei Rusijos politikai.

Rusijos žinovai seniai yra įsireikškę tą nuomonę, kad tos šalies pramonės plėtojimas priklauso daugiau-sia nuo to, kiek ji gali pasigaminti kuro. Jeigu kuro nėra pakankamai, tai kokia nauda iš tų milžiniškų dirbtuvių, kurias šandie Amerikos, Vokietijos, Franci-jos, Anglijos ir Belgijos inžinieriai stato bolševikų val-džiai? Į šitą statybą Stalinas sukiša milijardus rublių, priversdamas gyventojus badauti ir kentėti baisiausių skurdą. Bet jeigu nebus anglių sukurti ratus dirbtuvėse, pastatytose su tokioms didelėms sunkenyboms, tai ką tuomet iš tos visos "industrializacijos" Rusija turės?

Jeigu "penkių metų planui" dar tik įpusėjus jau anglių gamyba nesusėję aprūpinti pramonės reikala-vimus, tai toliaus bus nepalyginamai blogiau. Dabar dirbtuvės yra tik statomos. Kai jos bus pabaigtos sta-

tyti ir pradės eiti, tai anglių tuomet kaip tik ir reikės daug.

Žodžiu, darosi vis aiškiau, kad Stalino "piatilietka" gimė nesveikose smegenyse.

Apžvalga

INFORMACIJOS TURISTAMS APIE LIETUVĄ

Siemet buvo išleista dvi kny-gelės anglų kalba apie Lietuvą: viena New Yorke, parašyta ge-neralinio konsulo Povylo Žadei-kio — "Introducing Lithuania"; antra Kaune, išleista Lietuvos Automobilių Kluubo — "Lith-uania". Abi knygelės skiriamos turistams.

Pono Žadeikio knygelė pa-švęsta daugiausiai Lietuvos istori-jai ir ekonomijai, o Automobi-lių Kluubo leidinys — geografi-jai. Kiekvienas leidinys gausiai iliustruotas idomiu Lietuvos vietų, triubų, paminklų ir t. t. paveikslais. Ypatinai gražio-mis iliustracijomis yra papuoš-ta "Lithuania".

Tų knygių išleidimas rodo, kad Lietuva ir jos atstovai už-sieniuose, galų gale, ėmė rupin-tis, kad daugiau amerikų ir kitų angliškai kalbančių keliau-ninkų lankytų Lietuvą.

"DARBININKŲ BALSAS"

Gavome Nr. 12 einančio Ry-govės lietuvių socialdemokratų laikraščio "Darbininkų Balsas".

VIETOJE RIMTO DARBO, DEMAGOGIJA

Komunistų partija ėmė rink-ti parašus po peticija (prašy-mu), kad Jungtinių Valstijų kongresas išleistų įstatymą, ap-draudžiantį darbininkus nuo nedarbo. Sulig tuo įstatymu, kiekvienas darbininkas, netekęs darbo, turi gauti iš valdžios \$25.00 per savaitę.

Koks tikslas šitos komunistų parašų rinkimo kampanijos?

Vargiai bent vienas rimtai protą įsė žmogus tikės, kad komunistams tikrai rūpi su-teikti realę pagalbą bedarbiams. Visų-pirma, komunistai niekuo-met nekovoją už darbininkų buvio pagerinimą, nes jų su-pratumu, jeigu darbininkų bu-vis bus pagerintas, tai darbi-ninkai nenorės revoliucijos; o "revoliucija" komunistų akyse yra svarbiausias už viską dalykas.

Komunistai per keletą metų, nuo pat savo atsiradimo dien-os, kovoją prieš socialistus ir kitas darbininkų judėjimo sro-ves, kurios stoja už įstatymus, pagerinančius darbininkų bu-vį. Tas srovės komunistai ap-saukė "oportunistiškomis", "kontr-revoliucinėmis" ir "par-sidavusioms kapitalizmui" už-tai, kad jos nori "kapitalizmą lopyti, o ne griauti". Argi ga-lima tikėti, kad dabar jau ir patys komunistai pavirto "ka-pitalizmo lopytojais"?

Bet ir pats komunistų sugal-votas "planas" rodo, kad jie nėra nuosirdūs bedarbių drau-gai. Jie siūlo, kad valdžia mo-kėtų kiekvienam bedarbiui po \$25.00 per savaitę. Labai "dos-nus" pasiūlymas. Žinomas da-lykas, kad nė vienas bedarbis neatsisakytų imti iš valdžios po dvidešimtpenkinę kas sava-itę. Yra Amerikoje labai daug darbininkų, kurie ir dirbdami negauna 25 dolerių per sava-itę. Bet kaip šitą "planą" įvy-kinti? Šiandie, kaip komunistų spauda diena iš dienos skelbia, Amerikoje esą 9 milijonai be-darbių. Jeigu kiekvienas bedar-bis gautų po 25 dolerius, tai per vieną savaitę valdžia turė-tų išmokėti 225 milijonus dole-rių. Per dešimtį savaičių, t. y. per pustrėčio mėnesio — 2 bi-lionų ir 250 milijonų dolerių. Ir taip toliau. Per vienus tik me-tus, šitokių būdų sėpiant be-

darbius, valdžia turėtų išleisti apie 13 bilijonų dolerių.

Pilnai galima sutikti, kad tų pinigų Dėdė Samas nepriva-lom bedarbiams pavydėti. Jeigu karo metu įsiai galėjo išleisti daugiau 20 bilijonų dolerių, tai kodėl neišleisti tiek pat bedar-biams sušelpiti? Bet yra faktas, kad iki šiol valdžia nė vieno cento neduodavo bedarbiams.

Kuris gi tad blaivo proto žmo-gis įsivaizduos, negali padary-ti tokį milžinišką šuolį bedar-bių šelpimo klausime, kad ji susyk pralenktų visą pasaulį.

Bedarbių apdraudos klau-simas yra rimtas dalykas, o ne komedija. Su juo šposus kūrėti netinka. Visose šalyse, kur be-darbių apdrauda yra įvesta, ji buvo iškovota ilgų metų pa-stangomis. Daugiausia šandie rupinasi bedarbiais Anglija, Vokietija, Danija ir švedija, t. y. tos šalys, kurių parlamentu-se yra didelis darbininkų atstovų skaičius. Kur darbinin-kų atstovų parlamentuose nėra, tenai nė bedarbių apdrau-dos nėra.

Taigi kuriuo būdu komunis-tai mano, kad Amerikos kong-resas, kuriame nėra nė vieno darbininkų atstovo, tuojaus ims ir išleis įstatymą, paskir-damas bilijonus dolerių bedar-bių šelpimui?

Daugių daugiausia ko gali-ma šandie tame klausime ti-kėtis, tai kad darbininkų mi-nios ims suprasti apdraudos idėją ir už ją kovoti. Todel yra naudinga agitacija. Bet komunistų "skyrmis" nėra rim-tas, todėl ir agitacijos atžvil-giu įsiai negali būti naudingas. Jau jeigu siuloma mokėti kiekvienam bedarbiui per sa-vaitę po \$25.00, tai kodėl ne-pridėti dar kokius \$25.00 "eks-pensams"? Juk pažadėti nieko nekaštuoja.

IVAIRENYBĖS

Maluninis lėktuvas

Ispanų inžinierius Dela Cierva išrado "autogiro" lėk-tuvą, arba maluninį, kurs vietoj gulsčių sparnų turi be-sisukančius maluninius spar-nus. Toks lėktuvas pirmą kartą buvo pastatytas ir išmė-gintas 1926 m., bet tik dabar Amerikoje, kuri nupirko iš Dela Cierva patentą, tos ru-šies lėktuvai yra tiek patobu-linti, kad juos pradėjo statyti serijomis, panašiai kaip auto-mobilius.

Maluninis lėktuvas pasižy-mi tuo, kad jis gali pakilti oran beveik neįsibėgėjęs ir statmeniškai nusileisti žemėn. Tuo būdu, maluniniam lėk-tuvams nereikalingi dideli ir brangūs aerodromai. Jie gali nusileisti ant didesnių namų stogų. Per padarytus mėgini-mus vienam New Yorko mie-ste buvo rasta 10 namų, kurių stoguose gali ramiausiai nus-leisti ir pakilti maluniniai lėktuvai.

Paprastai aeroplanai yra, palyginti, gana pavojinga su-sisiekimo priemonė. Užtenka tik sugesti motorui — ir rei-kia kuo skubiau į leistis žemėn, vis tiek, ar ten yra aero-dromas, ar ne, ar patogi vie-ta nusileisti, ar ne. Kas kita maluninis lėktuvas. Jam ga-li sugesti motoras, bet jis ne-sudus, krisdamas žemėn, nes jo sparnai sukasi ir tuo būdu kliudo smarkiau kristi. O jei dar yra vėjas, tai maluninis

lėktuvas, motorui sugedus, gali ilgą laiką lėkti, naudoda-masis vėjo jėga. Tuo būdu, maluniniai lėktuvai yra ma-žiau pavojingi už dvisparnius aeroplanus.

Tačiau, maluniniai lėktuvai turi ir vieną ydą. Butent, jie nėra toki greitai, kaip kad ae-roplanai. Tas jiems kliudys kovoti tarptautinio susisiekimo

priemonė. Užtat sporto mė-gėjams ir šiaip tiems, kam greitumas nesudaro didelės svarbos, maluniniai lėktuvai yra labai malonus išradimas. Pavykus juos dar labiau pato-bulinti, maluniniai lėktuvai ga-li virsti tokia pat plačia priva-tinio susisiekimo priemone ore, kaip kad dabar yra au-tomobiliai ar motociklas žemėj.

Vladas Mingelevičius

JIS SUGRĮŽO

(APYSAKOS FRAGMENTAI)

(Tęsinys)

—Kada aš atvažiuoju — tē-sė Untulis — mane irgi norė-jo įpinti meilės burtų tink-lan, bet nesidaviau... Mums reikia kitų darbo ir kurybos kelių žengti į laimę, į šviesią-ją ateitį. Tegul mūsų skais-čios širdies daina, nuostabiai harmoningos melodijos to-nais pripildo visus mūsų gy-venimo užkampius.

Studentas visados mėgo fi-losofuoti...

—Ak, kad tu žinotum, — pamanė Jakubėnas, kad tu suprastume, kiek viena tokia valandėlė reikiška, kada troškimas — tu ir laimė — čia pat, viename rate — kitaip kalbėtum!...

Ir taip daugiausia laiko praleisdavo Jakubėnas su Ma-černyte, kuri jo ilgėjosi ir it aukšniame sapnų laively ji supo, smaragdu mirguliojan-čioj jaunystės juroj... Visa pamiršdamas įsiai, jai įsidi-egės meilės kuždesius kuždė-jo...

Vaikščiodavo juodu į kal-nus ir džiugavo švelnaus vė-jalio glamonėjimu ir medžių ošimo klausydamo, iš kurių, tokios nuostabios simfonijos, gal savo kurybai įkvėpimą sendamų...

Likusį laiką Jakubėnas su-naudodavo rašydamas toliau pradėjai veikalą, kurį nebe-susikaupimo kurė. Įsiai į jį kvėpė visą savo viltį ir jėgas.

Grazus saulėlydis...

Is vakarų šalies gaisrino dangaus skliautą vakariniai saulės spinduliai...

Jakubėnas su Mačernyte sė-dėjo prie atvėrto jos kamba-rio lango ir žiūrėjo į gatvę. Dar valandėlė ir juodu jau buvo gatvėje.

Glaudžiai susikabinusių su-sijusių audė vieną džiaugsmo ir laimės tinklą ir iš lėto žin-gsnavo priekiu. O, iš tenais tarp kitų vaikščiojojų artėjo į juodu viena panelė...

Jakubėnas valandėlei sosto-jo...

—!? — nustebo Elė.

Artėjančios panelės veidas degė skaisčiai rožine varsa; ji žiūrėjo į Jakubėną.

—Labą vakarą!... — ir pa-nelė nuėjo.

—Labą vakarą!... — nedrą-siai kilstelėjo Jakubėnas skri-belę.

—Kasgi tokia? — paklausė Elė; ji pastebėjo Justo neri-mą.

—Pažįstama.

—Is provincijos?

—Taip. — Bet jo širdis vis labiau tvakėjo, nors įsiai stengėsi nurinti arba bent tokį nudooti...

Nepoilo po sugrįžimo kambarin; Jakubėnas vėl iš-ėjo. Leisdamasis laiptais, įsiai girdėjo kaip Elė ėmė skam-binti nepaprastai audringą da-lyką...

Panelė Bronė Gailiutė rašė atvažiuosianti ir atvažiao. Tik Jakubėnas tai visai buvo pamiršęs. Kai ją pamatė, yėl malonus kūdikystės ir netoli-mos praieitis atsiminimai su-švito jamė pro užuomarsos ir laimės rukus... Susvito nera-mumo pragieduliais. Po to stengėsi vaikščioti nieste vie-nas ir vaikščiojo daug... Vaik-dar yra vėjas, tai maluninis

kitas, bet jos nesutiko... O, kad būtų netikėtai su ja susitikęs, po tokio nemalonaus pirmojo pasimatymo, ką jai sakyty? — nežinojo, net galvoti bijojo...

Elė dabartinę jo laimės žvaigždę, o Gailiutė — tokia pat žvaigždė tik jau spėjo jį užgesti jo širdy... Atsiminė kadaise čia sapnuotą sapną, bet is sapnų nieko sau nebu-rė...

Praėjo pora dienų.

Jakubėnas grįžo is miesto, palengvėl...

Pro rimties ir užsisvajojimo debesį prasiiveržė jo veide vė-liai šviesūs spinduliai... Link-smumu prašvyto jo veidas. — Atvažiao ir vėl išvažiao — pamanė ir neįsčiai numojo ranka. Pakėlė galvą... Tik staiga instinktyviai atsigręžė.

Ji skubiais žingsniais vijosi panelę... — Pažino. Sustojo...

—Sveikas, Justai!... — tavo Gailiutė, — ko taip skubi?...

—Sveika, panele... — sveiki-nosi — visai rodosi, nesiskubi-nut...

Jisai jautėsi it pagautas paukšteliis pakirptais spar-nais...

—Ir kur gi dingai, kad ne-bepasitinkame. Juk tik vieną sykį tesimatėva... Kaip begy-vuoji?

—Aš čia, mieste, dažnai vaikščioju šokišiais tokišiais reikalukais... Tik tu tai pasi-rodėi, kaip ukanota dieną saulė, ir dingai... — Jis kalbėjo nerimaudamas.

—Na, tiek to... sakyk ką nors įdomaus, ką pergvenai per nesimatymo laikotarpį? Gal jau meilės liepsnelė užge-so tavo širdy, nes laišky ka-žin kodėl negadavau?...

—Kad nieko tokio ypatingo... nežinojo is kurio galo pradėti.

—Argi?

Jis jau grįžo su ja...

—Kodėl taip mažai berašei, vos vieną laišką tegavau? — nesiliovė Gailiutė.

—Tai stoka laiko, tai šiaip, — nebaigė.

—Ir tik tokios aplinkybės bei priežastys nerašymo? Ak, Justai, Justai! — liudėsio ai-das pasigirdo jos balse... — Tu gi žinojai, kad aš taip jį lau-kiau!...

Jakubėnas nebeatsakė. Jam pasidarė lyg neįjauku-griaudu. Tylėdamu suėjo į miesto so-dą ir suradę suolą, susėdo...

—Justai, nors nesakai, bet mano širdis jaučia, kad tavy įvyko didelė permaina... — vė-liai pradėdą įnait.

—Is ko taip sprendi? — Ir patsai nustebes savo klausimu nutilo.

—Tu buvai toks atviras, o dabar... tavy aiški permaina įvyko ir tik blogon pusėn...

—Hm... Kitos aplinkybės... daug darbo...

—Ak, ne Justai! Tu tyčia taip elgies... Bet juk atsimeni kaip mudu jautėva vienas ki-to krutinių juravimą, gal ne-pamiršai bent to! — Jos veidas rando, ji jautėsi susijaudinu-si...

Už kalno leidosi saulė. Par-ke ėmė čiuvoti šešėliai.

—Nemanau, kad su aplin-kybėmis mainytųsi — ir tavo širdies balso stygos, kurios tapo aiškiai vien tik meilės kupinas melodijas skambino. Jakubėnas tylėjo.

—Ne, tavo širdies stygos

niekad nepaliaus skambėj! Dėvėskoji arfa negali nutikti! — Ir ji palietė savo ranka jo, ji juto kaip jos drebėjo...

Jakubėnas lyg neįsčiai jas paėmė...

—Taip! Glausk savo galvą prie mano krutinės — ir švel-niai patraukė jį link savęs.

—Ne, tai per daug! Negaliu! — Is širdies gelmių išsiveržė gramzdus žodžiai. — Negaliu, per toli nueita... — ir paleido Jakubėnas jos rankas.

—Tai grįžk! Palik visa ir grįžk prie manęs, dar nevēlu... — Negaliu...

—Tai žaidi mudviejų laime ir ypač manim!...

—Atleisk!

—Atleisti? Ne, neturiu tiek galios, kad galėčiau atleisti! — Tai keršyk!

—Tavo laimė ir džiaugs-mas toji, su kuria tave ma-čiau?

—Taip, — trumpai atsakė ir dar pridurė — keršyk!

—Palik tai man! Sudie! — Smarkiai pakilo ir paėjo. Tik staiga puolė kitan pasitaikiu-sin suolan ir... beviltiškai pra-virko.

Tyliame temstanciam par-ke pasigirdo šurpus griaudin-gas ukciojimas-verksmas ir jo aidas kaž kaip nejaukiai atsiliepdavo kitame sodo gale.

Jakubėnas is skausmo ir nerimo sudrebėjo — jam pa-gailo pirmosios meilės... Gai-liutės... Jis priejo prie jos.

—Nusiramink... — dusliai ta-rė jis.

—Šalin! — Pro skausmingus aiseiojimus atitrenkė...

Ir ji likosi viena, nes Jaku-bėnas išėjo is parko ir sku-biais žingsniais nužingsniavo gatve... Po valandėlės sugrįžo sode, bet jos jau nerado.

Tik šturpulingai neįjaukus su-temos gaudė visus suolus ir takus su medžiais ir krumais žiedų...

(Bus daugiau)

"KULTUROS" No. 11 tik ką gautas is Lietuvos, Kai-na 45 centai. Gaugite "Nau-jienose".

"KOVA", Lietuvos social-demokratų užsieny leidžia-mas laikraštis. Šį laikraštį leidžia is Lietuvos išvažia-vę politiški emigrantai. Pa-vienio numerio kaina 10 c. Gailma gauti "Naujiense".

IGALIOJIMUS

(Dovienastis)

galite padaryti pas-mus pigiau ir geriau negu kitur.

Klausdami informaci-jų is kitų miestų rašykite

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Užrašome visokius angly kalba rašy-tus žurnalus

Dabar

Neilgam labai nupiginta kaina.

Cosmopolitan Magazine \$2.50 1 me-tui — \$4.00 2 metams.

Cosmopolitan ir Good House-keeping 1 metai vienu adre-su \$4.00

Cosmopolitan ir Harper 1 me-tai vienu adresu \$5.00

Rašykite klausdami informacijų

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Bedarbių Šelpimo Reikalai

BEDARBIŲ ŠELPIMO KOMITETAS

Ofiso naujas adresas:
BRIDGEPORT FURNITURE COMPANY
3224 South Halsted Street
Tel. Victory 1657
Valandos: nuo 9 iki 11 ryto tikslai

Mūsų fariziejai

Viena serganti bedarbė lietuvių našlė, apie kurią pirmiausia buvo paskelbta "Naujienose", kaip tragiškoje padėtyje randasi ir kuriai Bedarbių Šelpimo Komitetas pirmasis pasiskubėjo į pagalbą, apgindamas nuo bado mirties, dabar rašo laiską, kuriame nusiskundžia, kad pas ją vėliau atėjo ir keli kunigai pažūrėti ir ignoravę ją, pareikšdami, kad už tai, jog jos namuose radę "Naujienas", jai jokios pagalbos neduos!

"Naujienos" ligi šiol neklausė bėdaujančio, sergančio lietuvių ar lietuvių kokios religijos ar kokį laikraštį skaito, nes visų pirma yra žiurima į žmogų, ir žmoniškumas akstina kiekvieną žmogų nelaimę lygiai šelpiti ir gelbėti. Bet tas kunigų pavyzdys rodo ką kita. Jam nesvarbu, kad miršta dėl bado ir šalčio galbut jo paties sesuo, giminitė, tautietė, — jei tik nerado jos namuose savo fetišų, tai mirk, jie ignoruoja!

Ar tai yra žmoniškas darbas? Ar tokių vadų katalikai nori? Ar to mokino juos, tas kurio vardu mūsų fariziejai dabar žmones skirsto į savo avis ir ožius? Aišku, mes neįsime pavyzdžio iš tų fariziejų, bet tegul pamato ir tie, kurie juos peni, kokie yra tie jų "ganytojai". Tai yra vilkai, kurie ateina vilkų kailiais apsimastę ir tuos kailius kunigiskomis župomis apsidengę, kad tamsūs žmonės neįmatytų, kas po tomis župomis slepiasi!

Ks.

S.L.A. 208 Moterų kuopos metiniai šokiai

Pelnas skiriamas labdarbei

S.L.A. 208-ta Moterų kuopa rengia metinius šokius labdarbei trečiadienio vakare, sausio 14 d. 1931 m., New Englewood Masonic Hall, 6729 Yale Ave. Visas pelnas skiriamas bedarbių šeimoms. Diena yra patogi, svetainė graži, muzika puiki (Miko Jozavito), tikslas kilnus.

Šokių bus įvairių: lietuviškų, moderniškų, valcų, "robbers" ir t.t. Tenai bus ir giros—"punch". Visų įvairių čia nesumėnėsin; šokiuose pamatysite. Kviečiame atsilankyti į šiuos šokius. Gražiai, linksmai praleisite laiką ir tuo pačiu kartu paremsite kilnų reikalą, nes šių šokių pelnas yra skiriamas šelpimui mūsų tautiečių suvargusių nuo nedarbo ir kitų bėdų.

Rengimo Komisija.

Žemaitienės padėka už pagalbą

Pirmiausiai reikiu didžios padėkos "Naujienoms", aciu kurioms visuomet sužinojo apie mano bedarbių vargingą likimą ir ištraukė iš bado ir šalčio narytuo visu laiku, kada jau buvau visai vilties nustojęs. Kada "Naujienose" paskelbė apie mano nelaimingą likimą, nuo tada didis šaukštas geros širdies lietuvių pradėjo mane

lankyti, suteikdami didelės pagalbos. Dabar išreiškiu padėkos visiem tiems, kurie man padėjo ir suteikė pagalbą: Pirmiausiai iš "Naujienu" dažinojusieji gerb. p. Kuizinai mane atlaikė. Tai tie patys p. Kuizinai apie kuriuos "Naujienos" pačiojo pradžioj skelbė, kad paėmė šelpiti už dyką tris šeimynas, pakol gaus darbo. Tai buvo dar kada tik susitvėrė Bedarbių Šelpimo Komitetas.

Gerb. p. Kuizinienė, gyv. 1821 W. 45th st. padėjo manęs apvalyti, kada aš sirgau ir paėmė mano vaikučius pas save ant keletos savaitių maitinti, kol aš pasveiksiu.

Paskiau atsilankė iš "Naujienu" B. S. Komiteto, padarė tyrimą apie mano padėtį. Taip pat aciu p. A. Zolpiui už parąsą į laikraščius ir į Brooklyno "Vienybę", tai ir So. Chicago lietuvių per patį p. Zolpi atsiuntė keletą dešų produktų, vardu šių lietuvių: M. Žilinskienė, V. Labanaušienė ir J. Silinskiai.

Iš svetimačių kalėdoms basketų gavau: S. W. Lenandowski, nuo demokratų 13 wardo; Michael A. Rudely, senator distr. atstovas ir einantis į aldermonus kurs dalino dyką kalėdų dešvų neturintiems, tai ir aš gavau. Taip pat gavau iš p. Pekarski keletą dolerių vertės produktų.

Dar kartą aciu visiems geros širdies lietuviams ir svetimačiams, kur aš nesitikiu jau tiek pagalbos, kurios gavau, o "Naujienoms" veliu kuo ilgiausio amžiaus susilaukti, darančioms gera dėl bėduomenės.

Marcelė Žemaitienė.

Lietuvių dainos ir muzika per orą

Šį vakarą nuo 7 iki 8 val. iš WHFC radio stoties vėl girdėsime eilinių Lietuvių programą, kurį teikia lietuvių kompanija The Peoples Furniture Kompanija, savininkai ir operatoriai dviejų didelių radio ir rakandų krantų Chicagoje. Programas šį vakarą bus labai įvairūs ir pritaikintos dėl sutikimo Naujų Metų, kurį išpildys geriausi Lietuviai dainoriai ir muzikai. Nepamirškite pasiklausyti.

Andrejus Genevičius

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 27 dieną, 9 valandą iš ryto, 1930 m., sulaukęs 45 metų amžiaus, gimęs Žemaitijoje, Bijatonių kaime. Vilniaus rėdyboj, Tėkų apskr. Paliuko dideliam nuliudime moterį Teklę po tėvų Ambrozijū, sūnų Vincentą 18 metų, dukterį Stanislavą 11 metų, seserį Astrą 8 metų ir žvėrį, 2 pusseserės — Greckienę ir Žickienę, o Lietuvoj seserį Oną Marčienę ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 4636 S. Paulina St. Laidotuvis įvyks uatrinke, gruodžio 30 diena, 8 val. ryte iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Andrejaus Genevičiaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame.

MOTERIS. SUNUS. DUKTĖ. SESUO IR GIMINĖS.

Laidotuvis patarnauja graborius F. J. Radzius. Tel. Canal 6174.

Daktaras

Kapitonas

Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame kare

Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU NEŽIURINT KAP UZSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, kas jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarnaus dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 ryto iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 v. 4200 West 26 St., kamps Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Roseland

Golden Star Klubo basket bolykaitas jau pradėjo lūsti

Pereitą sekmadienį lošė du lošius, vieną laimėjo, o kitą pralaimėjo. Ateinantį sekmadienį gruodžio 28 d., Golden Stariečiai loš basket bolykaitą su dviem jauktais, būtent West Side "Y" Celts jauktu ir Palmer Park Garage jauktu.

Lošimas eis Strumilos svetainėje; pirmas lošis prasidės 2 val. po pietų.

Booster.

18-tos apeliokės

Jonas Gužas sužeistas

Einant skersai gatvės prie 20 ir Canalport Ave. ant Halsted gatvių automobilis parmušė ir įlaužė šonkaulius lietuviui Jonui Gužui. Vaziuotojas pabėgo, niekas negalėjo nė laisnių numerio paimti.

Jonas Gužas jau dvi savaites kaip serga. D-ras Zalatorius Joną Gužą gydo, taigpi D-ras Biežis yra atlangęs, nuo Chicago Lietuvių Draugijos Savitarinės Pašelpos, kadangi Jonas Gužas yra minėtos Draugijos narys, o D-ras Biežis Draugijos daktaras, tad jo užduotis yra atlangyti ir pranešti Draugijai apie tą arba kitą ligonį. J. Gužas jaučiasi daug geriau, gal greit pagys.

Rep.

ANTANINA PAUKŠTAITE

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 27 dieną, 12:20 valandą naktį, 1930 m., sulaukęs 13 metų amžiaus. A. a. Antanina gimė rugsėjo 12 d., 1917 m., Chicagoje. Paliuko dideliam nuliudime motiną Heleną, po tėvų Banevičaitę, tėvą Mykolą, seserį Heleną, brolių Stanislovą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 4636 S. Paulina St. Laidotuvis įvyks uatrinke, gruodžio 30 diena, 8 val. ryte iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Antaninos Paukštaitės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame.

Tėvai, Sesuo, Brolis ir Giminės.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

Kalėdų Eglaitė

Jaunoji Birutė kiekvienas kalėdas rengia eglaitės vakarą. Nepraleido nė šių kalėdų, nežiurint sunkių aplinkybių nei didelės bedarbės. Vakaras buvo surengtas 23-čią gruodžio, Lietuvių Auditorium. Priaugančio jaunimo galėjo būti šimtas su viršum, o suaugusių, taip vadinamų "senių" visai mažai. Apgailėtina, kad net Jaunųjų Birutėčių tėvai visai nesidomauja, kur jų vaikai eina, ko juos mokinama ir kas juos moka. Ot, bile vaikas išėjo iš namų, o kur jis eina, tai jau nebe tėvų biznis.

Pašalinės publikos (svečių) irgi beveik nebuvo, išskiriant Dr. Zimontus, Dr. Graičiuną, Dr. Šerną ir p. Lukas, kurie yra nuolatiniai J. Birutės rėmėjai. Buvo dar ir daugiau pašalinių, bet neteko sužinoti jų pravardžių.

Programą išpildė chorų solistės ir duetai, o vėliau buvo šokis prie gražiai parėdytos eglaitės. Programėlis buvo gana įvairus, kaip šis tokių artistų ir iš jaunos mokytojos geriau ir reikalauji negalima.

— Senis.

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai Turiu automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių kuopigaliaus. Reikale maldžiui atsilaikyti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

BUTKUS Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai
710 West 18th Street
Tel Canal 3161

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.

Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuvių se visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui.

3103 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grajų išdybusių.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grajų išdybusių.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grajų išdybusių.

Lietuvės Akusėrės

Vidikas-Luvičienė

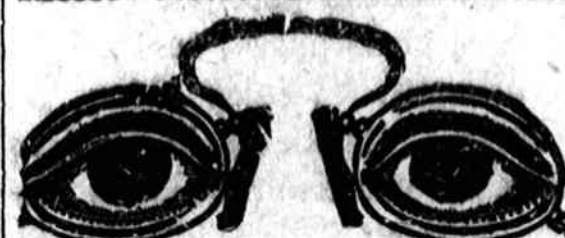
AKUSERKA
3103 S. Halsted St.
Telefonas
Victory 1115
Valandos:
nuo 8 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare

MRS. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoj vietoj
6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterim ir merginom patarnau dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Pateigvins akių žumpimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptenimo, nervotumo, skaudamą akių kartį, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prieingia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parandžia mažiasias klaidas. Speciali atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų. KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRAIDIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigios kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
Kampas Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

DR. A. R. BLUMENTHAL OPTOMETRIST

Laikiniai persikėlė už kampo ir dabar randasi
4660 Gross Ave.
Tel. Yards 4317

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M. D.

4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare apat šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 So. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Rez. 3201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 South Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Damen Ave.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4987
Namy telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Lietuviai Gydytojai

DR. S. A. BRENZA

Telefonas Boulevard 1939
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

PRANESIMAS

DR. M. T. STRIKOL

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė antrą ofisą (su Dr. Lauraičiu — višų Bielsko-Rakščio apriekos) po nr. 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Telefonas Prospect 1930.
Senas ofisas toj pačioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820, Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

Ofiso telefonas Virginia 0036
Rez. Tel. Van Buren 6888

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 diu. Namy ofisa North Side
3413 Franklin Blvd.
Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118
Valandos: 6-8 vakare

DR. A. L. YUSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted St.
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2-4 po piet
Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis

Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas
1545 W. 47th St.
Skersai gatvės nuo Peoples Bank
Virs Restaurant, arti Ashland Ave.

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

DR. MARGERIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3421 South Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 val. vakare
Sėkmadieniais nuo 10 iki 12

Ivairūs Gydytojai

DR. W. F. KALISZ

1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sėdros vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akuseris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dieną
Phone Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:

Tarp Chicagos Lietuvių

"Naujienu" redaktoriaus pagerbimo vakarėlis

Drg. P. Grigaičio 1905 metų veikimo suvalkijoj sukaktuvės

Chicagos veteranai peritą šeštadienio vakarą turėjo labai retą progą draugiškai susitikti prisiminti dvidešimtis penkis metus atgal pergyventus laikus ir savo tarpe pagyventi senų jaunų dienų dvasia.

Tai buvo Universal Klube, kur drg. P. Grigaičio artimieji idejos draugai buvo surengę jubiliejinį vakarėlį. Vakarėlio tikslas buvo drg. Grigaičio išreikšti širdingus jausmus ir pripažinti jo nuopelną, stovint per išstisus 25 metus ištikimaj sargyboj 1905 metais iškeltų lietuvių laukdies idealų. Ta pačia proga buvo miela ir kitiems 1905 metų veikimo dalyviams susitikus savo įspūdžiams pasidalinti.

Vakaras buvo tikras surprisė ne tik jubilatui, bet ir svečiams ir patiems rengėjams: buvo rengiamas visai ne viešai, be jokių platesnių kvietimų; apie vakarėlį pats jubilatas nežinojo ligi paties vakarui, ir, rodėsi, kad abelnai mažai kas plačiau ką žinojo, bet kai prisirinko svečių, tai Klubo kambaryje prisikimso sauskimšai. Čia buvo įvairaus amžiaus, profesijų, patirties ir pergyvenimų žmonės: bežlsta ir jau žiliagalviai veteranai, kurie patys jau attingai veikė tais istoriškais 1905 metais; jaunesnieji pusamžiai, kurie tais metais dar tik pro langą težiurėjo į gatvės einančius istoriskus įvykius, ir daug jaunosios kartos, kuri tik iš tėvų ir motinų girdėjo apie tą 25 metus atgal vykusią dramą.

Stalus, kur tik betilpo apsedus, vakarieni įpusėjus p. Antanas Žymontas, žemaitės sunas ir dabartinis Bedarbių Šelpimo Komiteto pirmininkas, perstatė eilę kalbėtojų, jei visus pamenu, Adv. Jurgelionį, Adv. Gugį, p. Varkalą, Dr. Davidsonį, Dr. Montvidą, Dr. Graičiuną, p. Dubicką, Dr. Karalių, Dr. Rutkauską. Pirmieji nušvietė drg. Grigaičio veikimą tais istoriškais metais ir jo pasiūlytus ištikimumą tų metų idealams per visą šimtmečio bertainį, o Dr. Rutkauskas perskaitė ilgą odą, parašytą jubilato adresu. Be to susirinkusieji įteikė drg. Grigaičiui dovanų ir knygą su visų dalyvavusių parašais.

Galop pratarė pats to vakaro kaltininkas, drg. Grigaitis. Senas priežodis yra, kad "ge-

ras žmogus gėrą darbą tylėdamas dirba". Tas priežodis labai pritiko drg. Grigaičiui. Kas nežino jo iškalbumo ir logikos šimtuose susirinkimų, kiek jis savo amžy yra prakalbėję laikę. O kada prisėjo pačiam apie save kalbėti, atrodė, kad tai buvo jo amžiaus sunkiausioji vanda. Ištikrųjų, jis išsireiškė kad jis jaučiasi tik elininis darbininkas ir kad tie 25 metai jam atrodė paprasta kasdieninės rutinos pareiga. Žinoma, prisiminė, kad nelengva buvo laikyti vienalytę liniją per tuos 25 metus, kuomet daugelis buvusių idejos draugų pasivirdavo tai į vieną tai į kitą kraštutinumą ir iš širdingų prietelių staiga pavirsdavo į atkaklius kerštininkus. Bet, jam rodėsi, kad likti ištikimam didžiai idejai yra didesnė pareiga, kaip pataikauti kairiųjų draugų momento upui.

Ir dabar pavyzdžiai parodė. Ta simtinė armijėlė, susirinkusi veteranui veikėjui pagerbti, parodė, kad pastovumas ir ištikimumas idejai, pasilieka kilmiausia dorybė, ir galbut be daug žodžių, galbut be demonstracijų, bet tinkamam momentui atėjus, žiūrėk susirenka pulkelis žmonių su atviromis širdimis; su ištisomis rankomis, — ne kam kitam, kai tik paspausti dešinę taip stipriai, kaip pasispausdavo tais didžiais metais draugai, išeidami į kovą už laukdies laisvę, arba susitikę pergalės lauke.

Čia bus dar syki vieta pakartoti kitur išreikštus žodžius. Drg. Grigaitis pats nežinojo, kiek daug ištikimų, atvirų ir nuosirdžių draugų jis turi. Tegul jam tas vakarėlis bus faktišku įrodymu, kad jo kelio būta teisingo ir tegul bus sustiprinimu dirbti tai pačiai idejai dar per sekančius 25 metus, kad 1905 metų penkiasdešimtis metų sukaktuvėse galėtume tą patį pakartoti, kas buvo išreikšta gruodžio 27 d. vakarą.

Po vakarienių ir kalbų dar porą valandų svečiai draugiškai pasišnekučiavę ir lietuviškai pasišokę, išsiskirstė.

Buvęs.

Burnside

Planai Draugiją sugrauti

Randasi čionais pašelpinė švento Jono Krikštytojo Draugija, kuri turi keletą šimtų dol. savo kasoje, tai vietos komunistėliai laizosi kaip katinas lašinius pamates. Pusmetiniam susirinkime pasiūlė, kad subliato adresu. Be to susirinkusieji įteikė drg. Grigaičiui dovanų ir knygą su visų dalyvavusių parašais.

Senas priežodis yra, kad "ge-

sumanymą pasiulyti, ba is to jiems bus geras pelnas, jeigu jie savo tikslą atsiektų. Štai jų planai išliko i viršų. Suvenijus i kruvą abidvi Draugijas švento Jono Draugijos puse pinigų paskirti del griovimo S.L.A., o kita puse perversi i komunistų Apšvietos Draugijos kasą. Jeigu nariai susivieniję pradėtu tam priešintis, tuos narius tuojaus mesiti laukan iš Draugijos, tada pasiliktu visi pinigai komunistų kišenėse.

Švento Jono Krikštytojo Draugijos nariai apsižiūrėkite kol dar ne vėlu, kad po laikui nereiktų gailėtis. Vietos komunistėliai šita tinklą per keletą metų pina, kad kaip nors pagavus Draugijos kasą i savo rankas.

Appgaudinėja Draugijos Narius

Gyvuoją maža pašelpinė Apšvietos ir Dailės draugija, kurią valdo raudonieji komisarai. Narių sumokėtus pašelpai pinigų barsto i visas puses; turi pripirke bevertes "Vilnius" šėry, na ir šiaip visokiems komunistų fondams priaukuota. Kada narys suserga, reikia pašelpa išmokėti, tai lieja raudonas asaras, kad draugija mažai turinti pinigų, ar narys negalėtų palikti kokią nors dalį. Tokiu būdu sugraudina ir palieka. Jeigu kataris nenori palikti, tai tam tenka visokių kablų kad tiktai nereiktų pinai išmokėti. Štai kokis dr-jos yra veikimas: Rugpiučio mėn. 1930 m. turėjo išvažiuoti, visą pelną paskyrė del S.L.A. griovimo, rengė balių 23 spalio ir gi visą pelną skyrė del S.L.A. ardymo, o draugijos nariai apie tai nieko nežino, tik komisarai sulindę i sklepa, iškepa savo sumanymus ir vartoja draugijos vardą ir krausto nariams kišenių visokiems fondams. Argi nėra nė vieno suprantančio nario, kuris galėtų tą viską sustabdyti, kad nebūtų skiriami pinigai kitų draugijų ardyimui?

Komunistai senai neturi proto nė samatos, kad jie paliaus draugijos narius išnaudoję?

Raudonieji meluoja

Norėdami suardyti S.L.A. 63 Kp., manė, kad jie pasigaus visus narius ant savo meškerės. Burloka patys apsigavo. Iš 200 k. narių su burlokais išėjo 20 ypatų ir patys didžiausi rėksniai su didelėmis galvomis. Pamatę patys, kad jų niekas nekalso, sumanė kitą planą narius apgaudinėti, pasiėmė nekalto popieros šmotą, pradėjo agentai bėgioti po stubas ir rodyti, kad tai yra bolševikų "čerteris" ką tik gautas iš Maksvos. Na tai visems durniams akis išbadysim, kurie netikės, kad tai yra mūsų čarteris del Raudono susivienijimo! Kurie matė ir visi pripažino, kad "čerteris", bet kaip jįsai tinka, tai nė patys Raudonieji negalėjo paaiškinti. Geriaus jus jį grąžinkite i Maks-

va, o gaukite iš Illinois valstijos, tada galėsite tvirti kuopas ir laikyti susirinkimus ir pinigų rinkti, bet ne apgaudinėkite žmonių su kokių šmotu popieros, kuris netinka kitur kaip i šašlavyną! Prašau jus tavorčiai, nors kartą paliaukit apgaudinėti žmones ir rinkti iš jų pinigų po visokiais varžais i savo kišenių.

—Yours, Pat.

Naujų Metų Sulauktuvių Vakarėlis

Sulauktuvių Naujų Metų, trečiadienį, gruodžio 31 d., įvyks didžiausia pramoga Coliseum'e, prie Wabash ir 15-tos gatvės, kokios dar nebuvo Chicagoy. Scenos ir radio žvaigždės dalyvys asmeniškai ir jus grąžins palinksmams, šokiams muziką patieks garsūs "Phil" Walters ir jo orkestras. Jūs privalėtumėt, savo paties smagumui, dalyvauti šioj didžiausioj Naujų Metų sulauktuvių pramogoj, kokios Chicago dar nėra mačiusi. Įžanga \$1. Butinai dalyvausite.

Vaidylų Banketas

Kaip kas metai, taip ir šiais, Vaidylų ir jų artimi draugai susirenka palydėti senus metus ir sutikti naujus. Ragutis rūpinasi, kad vaidyloms ir svečiams nieko nestokotu.

Šiais metais vaidylų renkasi pietuose. Įžangos ženklus ir kitus pamokinius suteikia Didysis Perkunas po antrą 1579 Milwaukee Avenue.

Ragutis.

CHICAGOS ŽINIOS

Kiek viso bedarbiams pagelbėta

150,000 bedarbiams esą išleista \$1,260,000

Keturi nuosimčiai Chicagos miesto gyventojų arba daugiau kaip 150,000 asmenų gavo šokią ar tokią pagalbą per gub. bedarbės komisiją. Pinigais tas visas pagalbos darbas kainavęs \$1,260,000.

Pagalbos darbas yra padalintas i tris vyriausias grupes — šeimynoms pagalba, prieglauda benamiams vyrams ir moterims ir specialis darbų fondas.

Išleista atitinkamai: šeimynoms gelbėti \$750,000, prieglaudy aprūpinimui \$250,000, ir specialiam darbų fondui \$260,000. Iš tų sumų rūpinama 35,000 šeimynų ir iki 10,000 benamių bedarbių.

Kas savaitę išleidžiama po \$60,000 darbų fondui. Benamiai yra glaudžiami 30 pastogėse, kurias prižiūri komisija; iš tų prieglaudų septyniolika yra moterims ir trylika vyrams. Priglaustieji gauna po dvejus pietus kasdien ir guolį.

Bus daromas naujas bedarbių cenzas

Kalakutų pietus bedarbiams

Gubernatoriaus bedarbės komisija nuo ateinančio sausio 15 d. pradės bedarbių surašinėjimą. Tai bus dalis bendro plano, pradėto federalinės valdžios visos šalies bedarbiams registruoti. Cenzo surašymo darbas trus 2 savaites, ir kovo 1 dienai žada būti viso krašto bedarbės žinios gatavos.

"Joks cenzus darbo bedarbiams neparupins" pareiškė komisijos patarėjas Dr. Squires, "tačiau informacijos kas link profesijų, kokioms bedarbiai priklauso, padės darbų suradimui".

Kalėdų dieną apie 10,000 bedarbių, kurie gyvena įvairiuose prieglaudų namuose, gavo

iš maitinimo fondų pietus su kalakutu.

Tokie prieglaudų namai randasi:

Army New Start Lodge, 509 North Union st.

Salvation Army Lodge, 712 West Monroe st.

Cathedral Shelter, 117 North Peoria st.

North Central Shelter, third level of Wacker drive.

Chicago Industrial Laegue, 845 West Monroe st.

Be to apie 3,000 bedarbių benamių randasi Coliseum.

Fondas, i kurį buvo žadama greitai laiku sukelti \$5,000,000 ligi Kalėdų šiaip taip pasiekė \$2,874,757.

Kai bedarbis skęsta, norint jį gelbėti reikia raštu prašyti leidimo

Išsėdėtinias atsitikimas pasikartoj Chicagoj. Pasakojama buvo, kad dabartinėj Sovietų Rusioj kartą skendo Volgos upėj žmogus. Skenduolį pamatė vienas selkomo komisarukas, ir nubėgo i ofisą gauti leidimo žmogų gelbėti. Selkomo pirmininkas paaiškino, kad toks darbas galima tik atliktus tam tikrus formalumus, butent, reikia parašyti raštiską pareiškimas selkomi, tas apsvarstęs ir padėjęs savo rezoliuciją, pasiūys pareiškimą apskrities komitetui, tas vėl atliktų formalumus, persiūs gub. komui, o tas jau siųs į Maskvą gauti galutiną parėdymą iš VCIKO.

Pereitą antradienį įšoko i Chicagos upę bedarbis Theodore Richards, 5759 So. Ashland ave. Jis buvo bedarbis, ir neturėdamas ko parnešti šeimynai Kalėdoms, nutarė nusižudyti, bet įšokęs i ledinį vandens, sumanė išsigelbėti ir priplaukęs prie krašto įsikibo i stulpą.

Policijos skvadas pamatęs jį, bandė gelbėti, bet nebuvo galima nusileisti. Pasiuntė atgabenti virvių ir kopečių. Pasirodė, kad norint kopečias gauti, reikia parašyti specialų prašymą Fire Commissioner'ui Goodrich. Laimei, kas tai suteikė virvę i pusgyvis bedarbis tapo ištrauktas ir dar atgaivintas.

Bedarbis rado laimę

Suvargęs bedarbis Steve rado deimantų brošką vertės \$600, suskaitė, kad yra 44 deimantai, bet kas jam galvoj: pasiulė vienam praeiviui atpirkti. Tas ir negerresnis žinovas, pasiulė Steviui 75 centus, bet Steve pamane kad neverta už tą "sumą" parduoti ir pats nunešė i jewelry store. Čia pašaukė policiją ir bedarbių suėmė, apkaltino vagystę, žinomą. Teisėjas Jonas įsitikino, kad bedarbis tiesą sakė, ir jį paleido, ir brošką atidavė, sakydams, kad "radėjas yra savininkas, jei niekas neatsiiaukia".

Senis atsigynė nuo 4 banditų vienas

Prie 44 ir Vincennes Ave. elevated stoties senas kasininkas George Wells, 65 metų, sėdėjo ir ramiai sau nuo važiuotojų "daimus" rinko, kai įėjo keturi juodi "broliai" ir atkišo revolverius. "Duok, girdi, pinigų". Senis krito ant žemės, kur laikė padėtą automatišką šautuvą ir iškėlęs paleido visą pliaupą stačiai i nigerius. Vienas nušautas per pačią širdį, kiti trys bandė šauti, bet senis buvo pasislėpęs

Her Way of Love
("Jos būdas mylėti")
su ANNA ZESSARSKAYA, žvaigždė i "The Village of Sin"
Pagaminta Sovinko su Maskvos Dailės Vaidylos
CINEMA
Chicago Ave.,
i rytus nuo Michigan Ave.
Matinė kasdien 50c
Vakara. Sub. ir Ned. 75c.

ir kulkos jo nesiekė. Policijos skvadas pagavo visus keturis, tris gyvus ir ketvirtąjį ne.

Shipping union tardoma del bombardavimų

Darbo organizacijos, turinčios reikalus su prekių išvažiojimu, tardomos del nesena įvykusių kelių naujų bombardavimų. Patirta, kad bombardavimai įvyko keliose vietose prie prekių išlodavimo platformų. Patirta, kad truck draiveriai turi tarpe savęs daug asprių ginčų. Tačiau jokių faktų tiems kaltinimams nėra.

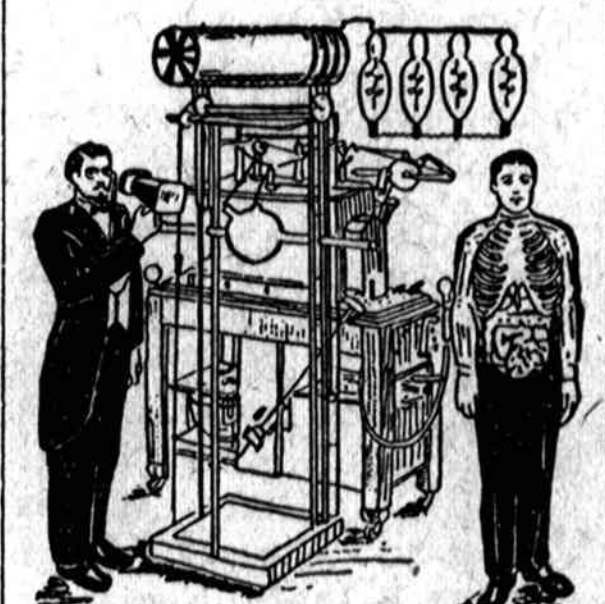
PRANESIMAI

ŠAUKITE REPUBLIC 9101
ir gaukite pagalbą nuo jūsų diegimų ir skausmų paimant vieną iš mūsų komplinio masožo treatmentų.

Mes specializuojamės sumažinti jūsų perdidelio svorumo.
THE SIXTY THIRD & ASHLAND
HEALT SYSTEM
6327 S. Ashland Ave. Republic 9101

Naujus Metus pasitiktį Vaidylų renkasi pietuose. Didis Perkunas suteikė ženklą Vaidyloms ir jų draugams. Kryžiuoj neleidžiama.

Jaunasis Vaidyla.

Specialistas gydymo chroniką ir naujų ligų. Jei kiti negalėjo jums išgydyti, atsilankykite pas mane. Mano pilnas išsaminavimas atrodė, kad jūs užleisite ir jei aš pasiūlysiu jums gydymą, sveikata jums sugrįš. Eikite pas tikrą specialistą, kuris neklauso jums kur ir kas jums skauda, bet patys pažiūrės po galutiną išsaminavimą—kas jums yra

Dr. J. E. Zarembo
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nede-lio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Pasaldyk Gyvenimą su Europos Saldainėmis

Tik dabar aplaikėme daugybę saldainių iš Lietuvos ir iš Rusijos. Kadangi mes perkame tiesiog iš dirbtuvių, tai mes galime parduoti daug pigiau, negu kitur.

Kviečiame visus atsilankyti.

MILDA ICE CREAM PARLOR
WHOLESALE — RETAIL
P. SIBBIKE, Prop.
3150 S. Halsted St.,
Phone Victory 3313
CHICAGO, ILL.

ATMINK SAVO NAUDAI,
kad veddamas visus reikalus per
S. L. Fabian & Co.
809 West 35th St.,
CHICAGO
Tel. Boulevard 0611 arba 0774
Visad sutaupysi daug išlaidų

Perkam Mortgageus ir Bonus. Skolinam pinigų ant Namų. Parduodam ir išmainom visoki turta. Įsiurinam namus ir viską vertingą. Padarom daverstis ir Pirkimo bei Pardavimo Notariališkus raštus. Siunčiam Pinigus ir Laivakortes. **ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GVARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBA.**

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos
GREITAI IR PIGIAI
IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitu mokslo šaku. Musu mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaizama pradini mokslu i devynis mėnesius: aučiant mokslu i vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstantį lietuvių iškio mokslus. Atleikite išrašyti šandien ir jums padėsime išgyti abelna mokslu. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busit abelnai i visose mokslo šakose apšvietę.
Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos
MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street.

Business Service
Biznis Patarnavimas
PATENTAI, copyrights — išradimai visokių rūšių.
B. PELECHOWICZ,
2300 W. Chicago Ave. Brunswick 7187

SUTAUPINKIT ant anglų Boulevard 1035. Garsus Radium Mine Run \$6.50 už toną su pristatymu vežimui laisvai; Nurmeg Egg ir Lump \$8 už toną su pristatymu vežimui laisvai. **GOVALIS.**

Boulevard 6520 Res. Yards 4401
NORKUS & CO.
Perkraustom rakandus, planus ir visokią biznis, taip pat i miesto i miestą. Teisingas patarnavimas.
1706 W. 47th St. CHICAGO

Financial
Finansi-Paskolos
SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300 Po valstijos priežiūra
J. NAMON & CO.
MORTGAGE BANKERS
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

PINIGAI
Mes skoliam nuo \$50 iki \$800 Neimam komisio Nuokimtis mokamas ant neimamokštos sumos
Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priežiūra
3804 S. Kedzie Ave.

PARSIDUODA pirmi morgiciai \$11,000 ir \$7,500, 6 nuos. Tų morgicių proprietės turi vertės daugiau kaip tris kartus: Už 18 mėnesių užsi- baigs. Taigi pardavėjas nuo savęs garantuoja išmokėjimą tų morgicių kada pasibaigs. Tai geras investavimas dabartinu laiku Joseph Rushniko, 5713 S. Ashland Ave. Republic 2782.

Miscellaneous for Sale
Įvairus Pardavimai
DIDELIS SUTAUPIMAS ANT
MEGZTŲ VILNONIŲ
SVETERIŲ

Storų ir plonų, del vyrų, vaikų, moterų ir merginų. Mes parduodame megztinius sveterius už nuo 75% iki 100% sutaupiama. Megztos vilnonės kojines del vyrų ir moterų. Seni sveteriai sutaupiami.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP
F. SELEMONAVICIA, savininkas
504 W. 33rd St., arti Normal Ave.
Tel. Victory 3486
Atidara kasdien ir vakarais.

Help Wanted—Male
Darbininkų reikia

PAIESKAU senyvo žmogaus prie namų darbo. Valgis, guolis ir biskį primokėsiu. Turi būti ne vagis.
Kreipkitės
T. GUTH,
301 S. 4th St.,
St. Charles, Ill.

Furnished Rooms
KAMBARYS ir valgis: dykai skalbimas ir telefonas. Vokiška virtuvė. Galis priimti 5 žmones. \$7.50 i savaitę. 4039 Maypole Ave. Tel. Nevada 8315.

ISSIRENDUOJA apjūdomas kambarys del vieno arba dviejų vaikų.
3213 Parnell Ave.

For Rent
PASTIRENDUOJA 3 kambarių flatas už \$14.00, adresu 4250 South Artesian. Kreipkitės 2501 W. 43 St. Tel. Lafayette 4395.

Real Estate For Sale
Namai-žemė Pardavimui
Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE
Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznis visokių rūšių. Nėra skirtumo apilinkimui ir kur yra at kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam i 2nd mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

Naujų Metų Sulauktuvių

Pramoga ir šokiai

Coliseum'e

Wabash Ave. prie 15-tos Gatvės

Šokiai nuo 9 val. vak. iki aušrai

Daug smagumo. Vidurmiesčio Vodevilis.

Pilna juokų Radio žvaigždės

"Phil" Walters ir jo ritmo karaliai

Gerimai — Kiek jus galite išgerti — Malonumai — Suvenirai Triubos — Baliunai — Sirenos — Konfetti — Serpentinai

Viskas už ekonomišką kainą

\$1.00 asmeniui